

Obsah

Obsah	6
1. Úvod.....	8
2. Cíle a úkoly	10
2.1 Cíl.....	10
2.2 Dílčí úkoly	10
3. Teoretická východiska.....	12
3.1 Cestovní ruch	12
3.1.2 Cestovní ruch jako systém	13
3.1.3 Prostředí pro cestovní ruch	14
3.1.4 Typologie cestovního ruchu	15
3.1.5 Vývoj cestování a cestovního ruchu	19
3.2 Aktivní dovolená.....	20
3.3 Produkt cestovního ruchu	21
3.3.1 Služby v cestovním ruchu	21
3.4 Organizace a řízení cestovního ruchu v ČR.....	23
3.4.1 Cestovní kancelář a cestovní agentura.....	23
3.5 Marketing v cestovním ruchu	26
3.5.1 Marketingový mix služeb	27
3.6 Historie kanoistiky a raftingu.....	30
3.6.1 Kanoistika	30
3.6.2 Rafting	31
3.7 Vodní turistika.....	31
3.7.1 Charakteristika vodního prostředí.....	32
3.7.2 Spád řeky	32
3.8 Vodácké vybavení	33
3.8.1 Vodácká výzbroj.....	33
3.8.2 Vodácká výstroj.....	34
3.9 Obtížnost vodního terénu.....	35
4. Metodologická část	36
4.1 Popisná analýza.....	36
4.1.1 Postup popisné analýzy.....	36
4.2 Kvantitativní výzkum.....	37
5. Analytická část	39
5.1 Rakousko	39
5.1.1 Dolní Rakousy a Burgenland	40
5.1.2 Štýrsko	42
5.1.3 Horní Rakousy	44
5.1.3 Salzbursko.....	45
5.1.4 Tyrolsko a Voralbersko.....	46
5.1.5 Korutany a Východní Tyrolsko	48
5.2.6 Omezení na řekách.....	49

6. Zájezdy cestovních kancelářů	51
8. Závěr	59
9. Použitá literatura	61
Přílohy.....	64

1. Úvod

Téma bakalářské práce jsem si vybrala na základě zkušeností z vodní turistiky a částečnou znalostí alpských vodáckých terénů. Již 12 let chodím do oddílu vodních sportů Kadet Červený Kostelec, kde posledních 6 let působím jako vedoucí. S oddílem pořádáme vodácké víkendové akce a čas od času vyrazíme na zahraniční putovní vodáckou výpravu. Mám i kurz vodní turistiky. Byla jsem jako průvodce s cestovní kanceláří na Berounce. Zúčastnila jsem se celkem velkého počtu zahraničních vodáckých zájezdů, ale většinou ne s cestovní kanceláří, ale s partou kamarádů, zkušených vodáků.

Aktivní dovolená je stále více vyhledávaným druhem dovolené. Lidé hledají aktivní odpočinek, aktivní trávení volného času. Pro zaměstnance, kteří tráví většinu času v kancelářích nebo mají jiné sedavé zaměstnání, je aktivní dovolená ideální formou odpočinku a vytržení z každodenní reality. Aktivní pohyb zmírňuje stres, uvolňuje pozitivní energii. Většina lidí chce během své dovolené něco zažít, vidět, navštívit zajímavá místa, být aktivní.

Vodní turistika se dostává do popředí a je velmi vyhledávanou formou turistiky. Vodní turistika, a to zejména rafting, je často součástí team buildingových akcí, je také často vyhledávanou formou turistiky pro rodinnou rekreaci nebo výlety s přáteli. Výjimkou není ani jednodenní výlet s průvodcem. Je to jedna z možností jak trávit „aktivní“ dovolenou. Rozvoj vodní turistiky je také trochu zásluhou několika českých sportovců, kteří mají velký vliv na rozvoj sportovních aktivit zejména u mladé populace, která je má za své osobní vzory.

V posledních letech vzniklo i několik nových cestovních kanceláří a nabídky zájezdů se velmi rozrostly. Proto jsem se rozhodla zpracovat nabídky vodáckých zájezdů jednotlivých cestovních kanceláří do jednoho souboru a vytvořit přehled

nabídek. Mým cílem je získat informace o vodáckých zájezdech různých cestovních kanceláří a zpracovat je tak, aby bylo možné je mezi sebou porovnat. Porovnávat zájezdu budu na základě ceny zájezdu, lokality, obtížnosti vybraných vodáckých terénů a délce zájezdu.

Na základě získaných informací analyzuji situaci na trhu. Zjistím na jaké typy zájezdů a do jakých oblastí jsou zájezdy nabízeny nejčastěji a naopak jaké nabídky jsou výjimečné nebo jaké podle mého názoru zcela chybí. Touto prací bych chtěla zjistit, jestli tomu odpovídá i nabídka cestovních kanceláří nebo jak vlastně nabídka těchto zájezdů vypadá.

2. Cíle a úkoly

2.1 Cíl

Cílem práce je analýza nabídky vodáckých zájezdů českých cestovních kanceláří do Rakouska. Analýza pestrosti nabídky a to hlavně počet řek objevující se v nabídkách a zastoupení jednotlivých oblastí Rakouska. Dále budu analyzovat jednotlivé zájezdy z hlediska délky a obtížnosti.

2.2 Dílčí úkoly

Studium odborné literatury – studium teorie cestovního ruchu, dále studium literatury zaměřené na vodní turistiku a rafting. V další části studium literatury popisující oblasti Rakouska a také vodácké průvodce do této oblasti.

Sběr informací o možnostech vodní turistiky v alpských zemích – sběr informací z vodáckých průvodců a z internetových serverů zaměřených na vodní turistiku a rafting v Rakousku.

Zpracování informací o jednotlivých spolkových zemích Rakouska a vytvoření přehledu a stručného popisu řek vhodných pro vodní turistiku a rafting. Popis řek je rozdělen podle spolkových zemí.

Sběr informací z cestovních kanceláří – získávání informací o vodáckých zájezdech z katalogů cestovních kanceláří a jejich internetových stránek. Zaměřím se hlavně na cestovní kanceláře specializované na vodácké a sportovní zájezdy, kde se nabídka vodáckých zájezdů do Rakouska objevuje nejčastěji.

Analýza a zpracování informací – získané informace o jednotlivých zájezdech zpracuji do tabulky. Informace o délce zájezdu, o obtížnosti, o řekách, které se v nabídkách objevují. Hlavním úkolem je zjistit četnost jednotlivých řek v nabídkách CK.

3. Teoretická východiska

V první části se budu věnovat teorii cestovního ruchu. Zaměřím se na jeho rozdělení a typologii. Dále se budu zajímat o aktivní dovolenou a o produkty cestovního ruchu. Také do teoretické části zahrnu teorii o cestovních kancelářích. V druhé části teorie se zaměřím na vodní turistiku a rafting.

3.1 Cestovní ruch

Cestovní ruch je významný společensko - ekonomický fenomén. Představuje největší pohyb populace, je součástí spotřeby a způsobu života obyvatel. Větší rozvoj cestovního ruchu je v ekonomicky vyspělých zemích. Stává se neodmyslitelnou součástí dnešní moderní společnosti. Vůdčím motivem je záměrná změna prostředí. Cestovní ruch je výraznou složkou spotřeby obyvatelstva, ale stává se také ekonomickým fenoménem. Cestovní ruch je zkoumán v několika vědních oborech. A to zejména v oborech ekonomie, geografie, sociologie, psychologie, pedagogiky. Cestovní ruch je nutné chápat na jednu stranu z hlediska uspokojování potřeb, dále také jako předmět spotřeby, ale také jako oblast podnikatelských příležitostí a to v několika oborech. Je to významná součást ekonomiky.

Definice cestovního ruchu – existuje mnoho definic cestovního ruchu. Zde jsou uvedeny jen některé.

Borman (1931): „Cesty, jež se podnikají za účelem zotavení, zábavy, obchodu a povoláním nebo i z jiných příčin, při nichž dochází k dočasné změně místa bydliště. Nepatří sem však dojíždění za prací.“¹

R.Gluckmann (1937): „Suma vztahů mezi lidmi, kteří se nacházejí v nějakém místě přechodně, a mezi obyvateli tohoto místa.“¹

V. Dohnal (1969) chápe „cestovní ruch jako cestu uspokojování potřeb lidí v oblasti rekreace, turistiky a kultury, pokud k němu dochází mimo běžné životní prostředí

¹ INDROVÁ, J., Cestovní ruch (základy), Praha: VŠE nakladatelství: Oeconomica 2007. Str. 9 – 10. ISBN 978-80-245-1252-5.

a ve volném čase.“²

J. Kašpar (1985): „Cestování a dočasný pobyt lidí mimo místo trvalého bydliště, obvykle ve volném čase a to za účelem rekreace, poznání a spojení mezi lidmi.“²

C. Kaspar (1995): „Cestovní ruch je často zkoumán s využitím systémové teorie jako formální věda o struktuře, vazbách a chování nějakého systému.“³

Za mezník definování cestovního ruchu lze považovat Mezinárodní konferenci o statistice cestovního ruchu, pořádanou v červnu 1991 Světovou organizací cestovního ruchu WTO v kanadské Ottavě. Došlo zde k unifikaci pojmů cestovního ruchu. Cestovní ruch zde byl definován jako „činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí a to na dobu kratší než je stanovena (u mezinárodního cestovního ruchu 1 rok, u domácího 6 měsíců), přičemž hlavní účel cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě.“

3.1.2 Cestovní ruch jako systém

Cestovní ruch je otevřený a dynamický systém, který tvoří dva podsystemy, a to subjekt a objekt cestovního ruchu.

Subjekt cestovního ruchu

Z ekonomického hlediska je jím každý, kdo uspokojuje potřeby spotřebou statků cestovního ruchu. Struktura cestujících byla podle závěrů konference o statistice cestovního ruchu v Ottavě v roce 1991 stanovena takto:³

- Návštěvník - osoba cestující na jiné místo v zemi, kde má trvalý pobyt na dobu kratší než 6 měsíců, účel cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti.
- Turista - cestování na dobu zahrnující minimálně jedno přespání mimo místo trvalého bydliště, nejde o účel výdělečné činnosti.
- Výletník - cestuje do místa odlišného jeho bydliště na dobu kratší než 24 hodin.

² INDROVÁ, J., Cestovní ruch (základy), Praha: VŠE nakladatelství: Oeconomica 2007. Str. 10 -11. ISBN 978-80-245-1252-5.

³ HESKOVÁ, M. a kolektiv: Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy, Praha: Fortuna 2006, 1. vydání. Str. 12 – 14. ISBN 80-7168-948-3.

Objekt cestovního ruchu

Objektem je vše, co se může stát cílem pobytu účastníka cestovního ruchu. Tvoří ho cílové místo, podniky a instituce cestovního ruchu. Z hlediska funkcí rozlišujeme: městská střediska cestovního ruchu; lázeňská místa; rekreační střediska; rekreační obce; chatové oblasti.

3.1.3 Prostředí pro cestovní ruch

Na cestovní ruch má výrazný vliv okolní prostředí a to z několika hledisek. Jde o hledisko ekonomické, politické, sociální, technicko – technologická a ekologické.⁴

Ekonomické prostředí

Pro rozvoj cestovního ruchu je velmi významné, jde o pozitivní nebo negativní vliv ekonomického růstu, nezaměstnanosti, inflace, stability měny a úrokové míry. Ekonomický růst a s ním spojený růst hrubého domácího produktu výrazně ovlivňuje objem investic a výdajů na cestovní ruch. Negativní vliv na cestovní ruch má růst nezaměstnanosti. S růstem nezaměstnanosti poklesne příjem obyvatelstva a tím se výdaje obrací ve velké míře na nezbytné potřeby a potřeby zbytné, do nichž patří i cestovní ruch, upadají. Inflace má za následek pokles tržní síly peněz a to vede k růstu cen zboží a služeb včetně cestovního ruchu. Pro cestovní ruch je důležitá i stabilita měny, která ovlivňuje především zahraniční cestovní ruch. Devalvace měny zdražuje vycestování a naopak je výhodou pro zahraniční klienty.

Politické prostředí

Je zřejmé, že každý účastník cestovního ruchu se na svých cestách chce cítit bezpečně, proto je důležité zachování mírových podmínek v jednotlivých státech a ve světě jako celku. Cestovní ruch se nedaří v zemích, kde jsou občanské nepokoje, kde hrozí teroristické útoky, kde je ohroženo zdraví a bezpečnost turistů. Důsledky teroristického útoku na „dvojčata“ z 11. září 2001 mají v mezinárodním cestovním ruchu dlouhodobý dopad. Významné je i odstraňování formalit pro vstup do země jako

⁴ HESKOVÁ, M. a kolektiv: Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy, Praha: Fortuna 2006, 1. vydání. ISBN 80-7168-948-3. Str. 16 – 20.

například vízové povinnosti, zrychlení odbavování cestujících na hranicích, na letištích.

Sociální prostředí

Do sociálního prostředí je nutné zahrnout zejména délku pracovní doby. Když dochází ke zkracování pracovní doby a nárůstu fondu volného času. Tento podíl musí být vyrovnaný, abychom mohli volný čas využívat, musíme mít odpovídající zaměstnání a tím nám vznikají finanční možnosti. Při převaze pracovní činnosti máme sice dostatečné množství finančních prostředků, které bychom mohli využívat pro svůj volný čas, ale jelikož nemáme dostatek volného času, nemáme možnost je využít a naopak.

Technicko - technologické prostředí

Jde zejména o možnosti cestování z technického hlediska. Rozsáhlost dopravní infrastruktury, vybavenost sítě dálničních tahů, hustota železniční sítě, hustota letišť a frekvence leteckých spojení.

Ekologické prostředí

Ekologie a ochrana životního prostředí se často staví do rozporu s cestovním ruchem. Některá místa je třeba chránit před náporom turistů, aby se zachovaly přirozené podmínky a nedocházelo k příliš velkému narušování přírody. Proto je na některých místech počet návštěvníků omezen, nebo je omezen volný pohyb návštěvníků. Je důležité, aby i samotní účastníci cestovního ruchu dodržovali určitá pravidla a nepoškozovali přírodu a nezanechávali stopy své návštěvy.

3.1.4 Typologie cestovního ruchu

U cestovního ruchu hovoříme o druzích cestovního ruchu, kde je jako základ posuzování cestovního ruchu motivace účastníků a formách cestovního ruchu, kde jde o hledisko motivů účasti. Dále budeme uplatňovat společné kritérium typu cestovního ruchu.

Typy cestovního ruchu

Z hlediska motivace hovoříme o rekreačním, sportovním, dobrodružném, mysliveckém, rybářském, kulturním a náboženském, lázeňském, zdravotním a obchodním cestovním ruchu.⁵

Rekreační cestovní ruch

Je pro něj charakteristický pasivní, či aktivní odpočinek. Cílem je obnova psychických a fyzických sil. Rekreační cestovní ruch je stále více vyhledávaný. Ve zhoršujícím se životním prostředí, pracovním stresu a shonu, je potřeba se oprostit od každodenních starostí a povinností a vyrazit za rekreací do zdravého například horského prostředí.

Sportovní cestovní ruch

Pobyt v prostředí vhodném pro vykonávání sportovních aktivit. Například horská turistika, vodní turistika, cykloturistika. Je třeba brát ohled na roční období, hodně uplatňované jsou sezonní nabídky.

Dobrodružný cestovní ruch

Je součástí sportovního cestovního ruchu, ale je v něm zahrnuta touha po dobrodružství, poznání nových činností, zemí, kultur. Často jsou vyhledávané adrenalinové sporty. Jde o vytržení z denního stereotypu. Jsou to činnosti jako noční putování, vysokohorská turistika, cestování do odlehlých koutů světa, bungee jumping, canyoning, rafting.

Myslivecký a rybářský cestovní ruch

Myslivecký a rybářský cestovní ruch je považován za samostatný druh. Účastníci jsou motivováni možnostmi lovu.

Kulturně poznávací cestovní ruch

Poznávání kulturního dědictví, kultury a způsobu života. Návštěvy muzeí,

⁵ INDROVÁ, J., Cestovní ruch (základy), Praha: VŠE nakladatelství: Oeconomica 2007. Str. 18 – 22.
ISBN 978-80-245-1252-5. Str. 18 - 22

galerií, výstav, archeologických nalezišť, hudebních, divadelních festivalů, společenských akcí, trhů. Součástí kulturního cestovního ruchu je náboženský nebo také poutní cestovní ruch. Zde jde o cíle spojené s náboženskými motivy. Návštěva poutních míst, náboženské přednášky.

Lázeňský cestovní ruch - je vyhledáván z hlediska zdravotně - preventivní a léčebné činnosti. Bývá často spojen i s kulturním a společenským životem.

Zdravotní cestovní ruch - preventivní ovlivňování zdraví před negativními důsledky vysokého životního tempa a současného způsobu života. Hodně vyhledávané jsou tzv. Wellness víkendy.

Stimulační cestovní ruch - cílem je stimulovat zaměstnance k vyšší pracovní motivaci, posílení sociálních vazeb na pracovišti. Účast je pro pracovníka odměnou.

Cestovní ruch se vzdělávacími motivy - hlavním motivem je cestování za účelem dalšího vzdělávání. Například zájezdy s výukou jazyků.

Cestovní ruch se společenskými motivy - je spojen s návštěvami u přátel, rodiny, návštěvy různých společenských akcí a událostí.

Rozdělení cestovního ruchu

Marie Hesková používá rozdělení cestovního dle následujících hledisek.⁶

Geografického hlediska

- Domácí cestovní ruch - cestování spojené s pobytem v domácí zemi.
- Zahraniční cestovní ruch - cestování spojené s pobytem v cizí zemi.

Počtu účastníků

- Individuální - jde o jedince či malou skupinu, která si organizuje svůj program sama.
- Skupinový - cestování v organizovaných skupinách, cesta je předem

⁶ HESKOVÁ, M. a kolektiv: Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy, Praha: Fortuna 2006, 1.vydání. Str. 27 – 36. ISBN 80-7168-948-3.

naplánovaná, účastníci si nemohou sestavit vlastní plán.

- Masový cestovní ruch - jde o hromadný cestovní ruch, kde je pevný program řízený z venku, nedostatek času, téměř žádný kontakt s domorodci, typickými znaky jsou nákupy, suvenýry, zvědavost, hlučnost.
- Ekologický cestovní ruch je oproti masovému spojován s individuálním, rodinným cestováním, které je charakterizováno dostatkem času, není předem stanovený přesný plán, předchází mu studium dané země, oblasti, kam se chceme vydat, je naplněn zážitky, radost z poznání, fotografování.

Způsobu organizování

- Individuální - plán se vyvíjí během cesty.
- Organizované cestování - cestovní kanceláře, průvodci cestovního ruchu.

Způsobu financování

- Komerční - veškeré náklady si hradí účastník.
- Sociální - část nákladu je realizována příspěvím organizace nebo nějaké instituce.

Věku účastníků

- Cestovní ruch dětí - děti do 15 let. Jde zejména o organizované pobyty a výlety bez rodičů.
- Mládežnický cestovní ruch – 15 - 25 let. Mládež preferuje nezávislost, individuální organizování, touha cestovat s vrstevníky, poznávat nové činnosti, společnost a kulturu.
- Rodinný cestovní ruch – 25 - 40 let. Často je označován jako rodinná rekreace. Rodiny většinou vyhledávají organizovanou formu dovolené.
- Seniorský cestovní ruch - je typický dostatečným množstvím času a dostatečným kupním fondem a to zejména ve vyspělých zemích. Senioři preferují určité formy trávení volného času např. poznávací zájezdy, lázeňské a zdravotní pobyty, lodní zájezdy, dlouhodobé pobyty v klimaticky příjemných místech.

Délky účasti

- Výletní cestovní ruch - představují jednodenní výlety mimo místo trvalého bydliště.
- Krátkodobý cestovní ruch - nepřesahuje 2 - 3 noci. Často je důležitý z hlediska odpočinku.
- Dlouhodobý cestovní ruch - délka pobytu přesahující 3 noci.

Převažujícího místa pobytu

- Městský cestovní ruch - převážná část pobytu se odehrává ve městě. Jde zejména o kulturně poznávací činnost.
- Venkovský cestovní ruch - je spojován s návratem k přírodě, aktivním odpočinkem, s možností ubytování ve vesnických domech či statcích. Často si klienti mohou vyzkoušet různé činnosti jako práce na farmě, dojení, tlučení másla, řemeslnou výrobu.
- Horský a vysokohorský cestovní ruch - účastníci se věnují turistice, horolezectví, lyžování, sáňkování, snowboardingu.
- Přímořský cestovní ruch - je koncentrován v přímořských letoviscích a je zaměřen na sportovně-rekreační aktivity.

Podle ročního období - sezonní, mimosezonní a celoroční.

Z hlediska dynamiky - pobytový a putovní cestovní ruch.

3.1.5 Vývoj cestování a cestovního ruchu

Cestování doprovázelo vývoj starověkých civilizací a bylo podmínkou jejich rozvoje. První písemné a stavební doklady o cestování byly nalezeny ve starověkém Řecku a Římě. Postupně začaly vznikat první mapy a první cestopisy. Ve středověku patřilo cestování ke šlechtě, vznikaly kvalitní mapy, cestopisy. Ve 13. století začínají významné zámořské cesty. A v 15. století došlo k významným objevům - cesty do Indie,

překročení rovníku, cesta kolem světa. V 17. a 18. století byly cesty šlechticů za získáním zkušeností. Od 17. století se objevovaly zmínky o průvodcích. Trend, kdy cestování sloužilo obchodním nebo vojenským zájmům, trval do 19. století. Rozvoj cestovního ruchu byl spjat s rozvojem společnosti, průmyslu a dopravy. Thomas Cook uspořádal 5. července 1841 první výlet pro 570 zastánců protialkoholického hnutí. To je považováno za vznik první cestovní kanceláře. Dále začal pořádat další zájezdy do Anglie, Paříže a do dalších evropských států. Další rozvoj cestovního ruchu přinesl Němec Karl Baedeker, který dal podobu tištěným průvodcům. Obsahovaly mapy, plány, trasy, údaje o památkách a další důležité informace.

Z počátku se cestovního ruchu mohli zúčastňovat pouze svobodní občané. Když se zkrátila pracovní doba, mohlo více lidí využívat volný čas. V období do první světové války působí na cestovní ruch především větší fond volného času. Vyšší vrstvy trávily volný čas v lázeňských střediscích a letoviscích s delší dobou pobytu. Střední a nižší vrstvy provozovaly ve volném čase především turistiku.

Ve 30. letech 19. století (období mezi dvěma světovými válkami) přinesla hospodářská krize výrazné omezení domácího i zahraničního cestovního ruchu.

V období po druhé světové válce nastal výrazný rozvoj cestovního ruchu. Nastává přesun cestovního ruchu do zimní sezony a s tím spjatý rozvoj výstavby v horských oblastech. S rozvojem cestovního ruchu vzniká i potřeba specifické přípravy odborných pracovníků. Postupně vznikají středoškolské i vysokoškolské instituce zaměřené na sport a cestovní ruch.

3.2 Aktivní dovolená

Základem aktivní dovolené je pohyb. Jedná se hlavně o sportovně založené zájezdy. Velmi oblíbená je pěší turistika, ale v posledních letech je hodně vyhledávaná i cykloturistika, vodní turistika, lyžování, ale také moderní sporty jako potápění, horolezecké aktivity a adrenalinové aktivity.

Vyrazit na aktivní dovolenou neznamena sportovat do naprostého vyčerpání, právě naopak, jde o aktivní formu relaxace. Destinaci si můžeme zvolit libovolně dle svého zájmu. Aktivní dovolenou lze prožít jak u moře, tak v horských oblastech. Aktivní dovolenou je možné přizpůsobit pro každého jedince. Aktivní dovolenou mohou podnikat jak mladí svobodní lidé, tak rodiny s dětmi, ale na své si přijdou i lidé v důchodu. Aktivní dovolenou je možné přizpůsobit každému „na míru“.

3.3 Produkt cestovního ruchu

Produkt cestovního ruchu je vše, co je nabízeno na trhu cestovního ruchu a má schopnost uspokojit potřeby návštěvníků a vytvořit tak komplexní soubor zážitků. Z ekonomického hlediska je produkt cestovního ruchu souborem volných statků, které jsou předmětem spotřeby účastníků cestovního ruchu.⁷

„Volný subjekt - při jeho spotřebě si jednotlivé subjekty nekonkurují, jejich tržní cena je nula. Je to například vzduch, sluneční svit, déšť...“

Služba je ekonomický statek a jde o nemateriální činnost.

Zboží - každé zboží je výsledkem výrobního procesu.

Veřejný statek - je určen ke kolektivní spotřebě, užitek takového statku je nedělitelný. Spotřeba jednou osobou nesnižuje možnost spotřeby osobě druhé.“⁷

3.3.1 Služby v cestovním ruchu

„Z hlediska funkcí se služby člení na výrobní, distribuční, osobní a společenské, podle způsobu realizace na tržní a netržní, podle umístění na trhu na služby orientované na domácí trh a exportovatelné. Služby v cestovním ruchu jsou osobní a z části i společenské, tržní i netržní a také exportovatelné.“ (M. Gúčík, 2004)⁸. Služby jsou ekonomické statky, které mají převážně nehmotný charakter. Poskytování služeb má tři fáze. Přípravenost na poskytování služeb, proces poskytování služeb, výsledek

⁷ HORNER, S., SWARBROOKE, J. Marketing Tourism, Hospitality and Leisure in Europe, International Thomson Business Press, London, překlad :REZEK,J. Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času Praha: Grada Publishing 2003. Str. 153. ISBN 80-247-0202-9.

⁸ HESKOVÁ, M. a kolektiv: Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy, Praha: Fortuna 2006, 1.vydání. Str. 99. ISBN 80-7168-948-3.

poskytnutí služeb.

3.3.1.1 Speciální znaky služeb cestovního ruchu

Časová a místní vázanost souvisí s umístěním dané nabídky a časovou dostupností. Aby byla služba využita, musí být nabízena komplexně a zároveň je zde určitá zastupitelnost, například ve způsobu dopravy, stravování. Dynamika a sezónnost poptávky je spojena se střídáním ročních období, vlivem přírodních podmínek. V cestovním ruchu je též nevyhnutelná komunikace se zákazníkem.

„Dodavatelské služby zahrnují informace o přírodních podmínkách, klimatických podmínkách, obyvatelstvu a způsobu života, hlavních dopravních trasách, možnost ubytování a stravování. V cestovním ruchu jsou základním zdrojem informací o nabídce cestovních kanceláří hlavně katalogy zájezdů a pobytů, šíření informovanosti napomáhají turistické kanceláře.“⁹

„Sportovně - rekreační služby umožňují aktivně využívat podmínky pro rozvoj sportu, aktivní využití volného času. Jedna skupina jsou sportovně - rekreační centra, jejich provoz nezávisí na ročním období ani počasí. Lidé je mohou využívat celoročně. Většina sportovně-rekreačních center má i místnosti určené dětem. Druhá skupina je závislá na přírodních podmínkách, na ročním období. Jsou to koupaliště, lyžařské areály, venkovní hřiště.“¹⁰

Zprostředkovatelské služby souvisí se zprostředkováním, ale i organizováním. Velkou roli zde hrají cestovní kanceláře, které organizují, nabízejí a prodávají zájezdy, někdy i zprostředkovávají zájezdy jiných cestovních kanceláří. Cestovní smlouva je závazná dohoda o zájezdu. Cestovní kancelář musí být pojištěna proti úpadku.

⁹) HESKOVÁ, M. a kolektiv: Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy, Praha: Fortuna 2006, 1.vydání. Str. 106 – 107. ISBN 80-7168-948-3.

¹⁰) HESKOVÁ, M. a kolektiv: Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy, Praha: Fortuna 2006, 1.vydání. Str. 112 – 113. ISBN 80-7168-948-3.

3.4 Organizace a řízení cestovního ruchu v ČR

Po roce 1989 připadl cestovní ruch do kompetence Ministerstva obchodu a cestovního ruchu ČR, které bylo zrušeno k 31. 12. 1991. Cestovní ruch byl převeden na Ministerstvo hospodářství. V rámci ministerstva vznikly speciální instituce pro cestovní ruch. Je to Obor cestovního ruchu, Rada pro cestovní ruch, Česká centrála cestovního ruchu. Obor cestovního ruchu vydává osvědčení o způsobilosti k průvodcovské činnosti. V roce 1996 bylo zrušeno ministerstvo hospodářství a cestovní ruch byl přesunut pod patronaci Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Hlavní úkoly oboru cestovního ruchu Ministerstva pro místní rozvoj ČR jsou:

- Posílení mezinárodní spolupráce a image ČR.
- Podílí se tvorbě příslušné legislativy.
- Spolupracuje při vzdělání pracovníků cestovního ruchu.
- Vykonává agendu spojenou s členstvím ve WTO (World trade organisation).

Czech tourism - je státní příspěvková organizace, zřízená ministerstvem hospodářství. Czech tourism koordinuje státní propagaci cestovního ruchu, základním cílem je propagace ČR jako destinace cestovního ruchu v zahraničí, ale i v ČR.

Svaz obchodu a cestovního ruchu České Republiky - je nezávislé, dobrovolné sdružení právnických a fyzických osob v cestovním ruchu.

Asociace cestovních kanceláří České republiky je dobrovolným sdružením subjektů cestovního ruchu.

Asociace průvodců České republiky je občanské sdružení, které sdružuje průvodce v oblasti cestovního ruchu.

3.4.1 Cestovní kancelář a cestovní agentura

Zákon č. 159/1999 Sb. ze dne 30. 6. 1999 o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu.

3.4.1.1 Definice cestovní kanceláře

Podle §2 je: „Provozovatel cestovní kanceláře (dále jen "cestovní kancelář") podnikatel, který je na základě koncese oprávněn organizovat, nabízet a prodávat zájezdy. Cestovní kancelář je také osoba, která má v době podpisu cestovní smlouvy sídlo nebo místo podnikání v jiném členském státě Evropské unie nebo v jiném státě tvořícím Evropský hospodářský prostor, než je Česká republika (dále jen "cestovní kancelář usazená na území jiného státu"). Cestovní kancelář usazená na území jiného státu musí podnikat na základě oprávnění tohoto státu k provozování cestovní kanceláře a musí mít sjednané pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře, nebo být jinak pro tento případ zajištěna, alespoň v rozsahu stanoveném tímto zákonem.“¹¹

V rámci živnosti podle odstavce 1 může cestovní kancelář rovněž

- „a) Nabízet a prodávat jednotlivé služby cestovního ruchu,
- b) organizovat kombinace služeb cestovního ruchu a nabízet je a prodávat jiné cestovní kanceláři za účelem jejího dalšího podnikání,
- c) zprostředkovávat prodej jednotlivých služeb cestovního ruchu pro jinou cestovní kancelář nebo cestovní agenturu, případně pro jiné osoby (dopravce, pořadatele kulturních, společenských a sportovních akcí apod.),
- d) zprostředkovávat prodej zájezdu pro jinou cestovní kancelář; cestovní smlouva v těchto případech musí být uzavřena jménem cestovní kanceláře, pro kterou je zájezd zprostředkováván,
- e) prodávat věci související s cestovním ruchem, zejména vstupenky, mapy, plány, jízdní řády, tištěné průvodce a upomínkové předměty.“¹¹

¹¹ Zákon č. 159/1999 Sb. ze dne 30.6.1999 o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu.
§2

3.4.1.2 Definice cestovní agentury

Podle §3 je: „Provozovatel cestovní agentury (dále jen "cestovní agentura") je podnikatel, který je oprávněn na základě ohlášení volné živnosti provozovat činnost v rozsahu uvedeném v § 2 odst. 2 písm. a) až d).

Cestovní agentura nesmí zprostředkovávat prodej zájezdu podle § 2 odst. 2 písm. d) pro subjekt, který není cestovní kancelář ve smyslu § 2 odst. 1.

V rámci živnosti podle odstavce 1 může cestovní agentura rovněž prodávat věci související s cestovním ruchem, zejména vstupenky, mapy, plány, jízdní řády, tištěné průvodce a upomínkové předměty.

Kromě povinností podle zvláštního právního předpisu je cestovní agentura rovněž povinna označit provozovnu a propagační a jiné materiály určené zákazníkovi slovy "cestovní agentura", pokud toto označení neobsahuje již obchodní firma.“¹²

Cestovní agentura je dále povinna

- „a) v propagačních, nabídkových a jiných materiálech, včetně jejich elektronických forem, vždy informovat, pro kterou cestovní kancelář je prodej zájezdu zprostředkováván,
- b) před uzavřením cestovní smlouvy předložit zájemci o uzavření cestovní smlouvy (dále jen "zájemce") na jeho žádost k nahlédnutí doklad o pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře, pro kterou zprostředkovává prodej zájezdu,
- c) před zahájením zprostředkování prodeje zájezdů pro cestovní kancelář usazenou na území jiného státu bezodkladně informovat o této skutečnosti Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen "ministerstvo"), a to včetně údajů o rozsahu pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře nebo jiné formy zajištění těchto zájezdů,
- d) při zprostředkování prodeje zájezdu pro cestovní kancelář usazenou na území

¹² Zákon č. 159/1999 Sb. ze dne 30.6.1999 o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu.
§3

jiného státu předložit zájemci na jeho žádost k nahlédnutí opis oprávnění k provozování cestovní kanceláře včetně jeho úředně ověřeného překladu a informovat zájemce o rozsahu pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře nebo jiné formy zajištění těchto zájezdů,

e) při zprostředkování prodeje zájezdu prostřednictvím prostředků komunikace na dálku poskytnout zájemci s dostatečným předstihem údaje uvedené v § 10.“¹³

3.5 Marketing v cestovním ruchu

Cestovní ruch zaznamenává velkou dynamiku růstu. Na růst nabídky a poptávky mají vliv demografické poměry - koncentrace obyvatel v městech; sociální změny - sociální třídy; ekonomické změny - růst příjmů obyvatel; politicko - právní vztahy - vytvoření jednotného trhu EU.

Podle J.Krippendorf (1971) je marketing cestovního ruchu „systematická a koordinovaná orientace podnikatelské politiky cestovního ruchu, jakož i soukromé státní politiky cestovního ruchu na místní, regionální, národní a mezinárodní úrovni na co nejlepší uspokojování potřeb určitých skupin zákazníků při dosažení přiměřeného zisku“.¹⁴

A.M.Morrison (1996) definuje marketing cestovního ruchu jako „plynulý proces plánování, zkoumání, naplňování, kontroly a vyhodnocování činností potřebných k zajištění jak zákaznických potřeb a požadavků, tak i cílů organizace. K dosažení největší účinnosti vyžaduje marketing úsilí každého jedince a jeho účinnost se dále může zvýšit či snížit činností dalších komplementárních organizací“.¹⁴

Marketingové řízení cestovního ruchu

Marketingové řízení je komplexní činnost, která zahrnuje etapu analýzy, plánování, realizace a kontroly programů. Při tvorbě marketingových plánů bereme v

¹³ Zákon č. 159/1999 Sb. ze dne 30.6.1999 o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu. §3

¹⁴ HESKOVÁ, M. a kolektiv: Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy, Praha: Fortuna 2006, 1.vydání. Str. 134. ISBN 80-7168-948-3.

úvahu analýzu vnějšího okolí, volbu cílového trhu, stanovení marketingových cílů pro konečný trh, formulaci a strategii umístění produktu na trhu, tvorbu taktických programů a nástrojů marketingového mixu, rozpočet marketingové strategie, kontrolu a zpětnou vazbu.¹⁵

3.5.1 Marketingový mix služeb

Produkt - specifika jsou spojena s nehmotným charakterem, spotřebitelé kupují konkrétní užitek.

(Podle Kotlera 2001)¹⁶ je analýza úrovně produktu stanovena takto:

Základní produkt - základní vlastnosti

Očekávaný produkt - základní produkt a dodatkové užítky

Rozšířený produkt - diferenciací nabídky, z pohledu nabídky servisu

Potenciální produkt - přidané vlastnosti a soubor služeb (all inclusive)

Cena

„Správně stanovená cena“ je v cestovním ruchu ta, která v zákazníkovi vyvolává pocit, že za své peníze získává skutečnou hodnotu.¹⁷

Místo

Určení cenové strategie navazuje na analýzy provedené v oblasti produktu. Různé cestovní kanceláře se orientují na různé zákazníky, a proto využívají různé cenové strategie. Sběrání smetany, diferenciací, strategie penetrace a další.

Zvláštnosti organizací cestovního ruchu z hlediska cenové politiky

Vlastnosti služeb, které mají vliv na ceny:

¹⁵ HESKOVÁ, M. a kolektiv: Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy, Praha: Fortuna 2006, 1.vydání. Str. 137. ISBN 80-7168-948-3.

¹⁶ HESKOVÁ, M. a kolektiv: Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy, Praha: Fortuna 2006, 1.vydání. Str. 132. ISBN 80-7168-948-3.

¹⁷ HESKOVÁ, M. a kolektiv: Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy, Praha: Fortuna 2006, 1.vydání. Str.133. ISBN 80-7168-948-3.

- netrvanlivost služeb - ceny musí pokrýt kolísání poptávky
- zákazníci mohou zdržovat nebo odkládat provedení služeb, to vede k ostré konkurenci
- nehmotnost služeb - výše ceny se často sjednává mezi kupujícím a prodávajícím
- homogennost a odlišnost služeb - homogenní služby-cena srovnatelná s konkurencí; jedinečné služby nemají konkurenci, je zde větší volnost při stanovení ceny
- neoddělitelnost služby od osoby, která službu poskytuje.

Distribuce

Cestovní ruch je nabízen různými zprostředkovatelskými organizacemi. Jsou to cestovní kanceláře, touroperátoři, cestovní agentury, sdružení manažerů cestovního ruchu, kteří zastupují cestovní kanceláře na veletrzích, výstavách.

Jde zejména o vhodnou volbu lokalizace prodejních a informačních míst.

Propagace

Marketingová komunikace

Cílem je odstranit nevýhody nehmotného produktu. Úlohou propagace je přesvědčit zákazníky o výhodách nákupu služby určité organizace.

Coulson - Thomas (1986): „Úlohou propagace je komunikovat s jednotlivci, skupinami nebo organizacemi za účelem přímého i nepřímého usnadnění obchodních výměn informováním a přesvědčením jednoho nebo více posluchačů, aby přijali produkty některé organizace.“¹⁸

Propagační techniky: reklama, katalogy, média, podpora prodeje, osobní prodej, zasílání propagačních materiálů potenciálním zájemcům, sponzorování, reklama v místě

¹⁸ HORNER, S., SWARBROOKE, J. Marketing Tourism, Hospitality and Leisure in Europe, International Thomson Business Press, London, překlad :REZEK,J. Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času Praha: Grada Publishing 2003. Str. 203. ISBN 80-247-0202-9.

prodeje.¹⁹

Reklama je placená forma neosobní prezentace produktu organizace prostřednictvím médií.

Podpora prodeje jsou činnosti, které mají podněcovat dosavadní nebo potenciální zákazníky k nákupu. Patří k nim různé slevy, soutěže a další. Kotler (1994) „Krátkodobé podmínky, které mají povzbudit prodej nebo nákup výrobku nebo služby.“

Osobní prodej

Osobní prodej je přesvědčování zákazníka ke koupi výrobku nebo služby. Ústní prezentace výrobku nebo služby. V sektoru cestovního ruchu je třeba klást velký důraz na osobní prodej.

Zasílání propagačních materiálů

Vznikají rozsáhlé databáze zákazníků, kterým jsou rozesílány propagační materiály pomocí e-mailové služby, telefonicky nebo do schránky. Lze takto zákazníky informovat o aktuální nabídce, slevách, zájezdech na poslední chvíli, cenovém zvýhodnění.

¹⁹ HORNER, S., SWARBROOKE, J. Marketing Tourism, Hospitality and Leisure in Europe, International Thomson Business Press, London, překlad :REZEK,J. Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času Praha: Grada Publishing 2003. Str. 205 – 211. ISBN 80-247-0202-9.

3.6 Historie kanoistiky a raftingu

3.6.1 Kanoistika

Používání plavidel při překonávání řek je velmi staré. Nejstarší dochovaný důkaz se našel v hrobě sumerského krále a jeho stáří se odhaduje na 6000 let. Největší vliv na rozvoj lodí měli severoameričtí Indiáni, kteří malé čluny používali k dopravě, lovu, ale i k válečným účelům. Tyto lodě byly vyrobeny ze dřeva a březové kůry. Podobný způsob se používal při výrobě kanoí ještě v 50. letech 20. stol. Tento způsob se změnil až s vynálezem vodovzdorných lepidel, další velký vývoj byl zaznamenán s příchodem laminátu. Kanoé, je termín používaný pro malý člun poháněný pádly. V Anglii byly kanoé rekreačně využívány již v roce 1850.

Další plavidlo, které přispělo k rozvoji kanoistiky, je eskymácký kajak. V tak tvrdých podmínkách, které vládly na severu země, nebylo možné používání otevřených plavidel. Proto vzniklo uzavřené plavidlo pouze s otvorem pro sedícího člověka. Eskymáci tyto lodě používali hlavně k lovu tuleňů. Lodě byly vyrobeny z velrybích kostí a tulení kůže.

Kajak se v Evropě používal především v severovýchodních oblastech - ve skandinávských zemích. Využívání kanoí a kajaků k rekreačním či sportovním účelům vedl ke vzniku kanoistických klubů.

První klub Royal Canoe Club byl založen v roce 1866 v Anglii. Pak následovaly další v Německu, Francii a dalších zemích.

V Čechách se nejvíce na rozvoji kanoistiky podílel Josef Rössler Ořovský, který dal podnět ke stavbě kanoí, které byly rekreačně využívány na našich řekách. V roce 1913 byl založen Svaz kanoistů království českého.

20. 1. 1924 byla v Kodani založena Mezinárodní kanoistická federace (IRK), která zanikla po 2. světové válce. V roce 1946 vznikla Mezinárodní federace kanoistiky - ICF

3.6.2 Rafting

Předchůdce raftingu jsou vory. Na gumových nafukovacích člunech se začalo jezdit před druhou světovou válkou. První licence pro komerční rafting byla vydána v roce 1950. V roce 1983 byl postaven první samovylévací raft. Raft je tvořen dvěma bočními válci, každý se dvěma nafukovacími komorami (není podmínkou, ale výhodou) a dnem. Každý raft je vybaven úchytkami na nohy, aby bylo umožněno lepší přichycení posádky. K raftu je potřeba ještě další vybavení: pádla, házecí pytlík, karabina a materiál na případnou opravu.

3.7 Vodní turistika

„Vodní turistiku chápeme v nejširších souvislostech jako formu turistiky spjatou se specifickým, zde vodním prostředím, které z ní vytváří jednu z nejatraktivnějších pohybově rekreačních aktivit, dobře dostupnou pro většinu celé populace“.²⁰

Vodní turistika je tvořena: „specifickou pohybovou činností

kulturně poznávací činností

odborně technickými dovednostmi a znalostmi“²¹

Pohybová činnost

Pohybová aktivita, jejímž obsahem jsou návyky a dovednosti, získané při vodáckém výcviku. Může být různé intenzity zatížení, různé délky.

Kulturně poznávací činnost

Je to cílené poznávání oblasti. Je specifickou složkou vodní turistiky. Jde o poznávání oblastí prostřednictvím pohybu po krajině, průjezdem měst, návštěvou památek.

²⁰ BÍLÝ, M.; KRAČMAR, B.; NOVOTNÝ, P. *Kanoistika*. Praha: Karolinum 2000, Str. 96. ISBN 80-246-0071-4.
Str. 96.

Odborně technické dovednosti

I vodní turistika s sebou přináší mnoho dovedností, které je třeba ovládat pro zvládnutí pohybu ve vodním prostředí a jeho okolí. Jde především o ovládání lodi, oprava lodi, zvládnutí krizových situací, při delších pobytech i stavění stanu.

Do vodní turistiky lze zahrnout téměř všechny sporty, které mají něco společného s pohybem na vodě. Spadá sem kanoistika, rafting, canyoning, surfing a mnoho dalších. Ale tato práce je zaměřena především na kanoistiku a rafting.

3.7.1 Charakteristika vodního prostředí

Stojaté vody

Stojaté vody jsou především uměle vytvořené nádrže, přehrad, rybníky, zatopené lomy. Tyto plochy jsou využívány pro rekreační plavidla, která jsou nabízena v půjčovnách v různých rekreačních střediscích u rybníků a přehrad.

Proudící vody

Proudící vody jsou potoky, řeky a plavební kanály. Průtok je ovlivňován několika faktory.

Faktorů ovlivňujících průtok je hned několik. Průtok ovlivňuje množství srážek, hodně také záleží na podloží a spádu řečiště.

3.7.2 Spád řeky

Na většině řek nacházíme tři různé spádové úseky. Největší spád je v horním úseku, řeka se prudce zařezává do krajiny, vytváří vodopády, vymletá místa. Ve středním toku má menší spád a v dolním toku se ještě zmírňuje, zde se ukládají segmenty, které byly odplaveny z horní části toku. Na řekách jsou i místa s velmi výrazným spádem. Jsou to vodopády, kde je pohyb vody téměř svislý, kaskády, což je soustava menších vodopádů, katarakt, velký spád řeky v balvanitých úsecích.

3.8 Vodácké vybavení

3.8.1 Vodácká výzbroj

Vodácká výzbroj je loď, pádlo, krycí deky a další vybavení. Loď si volíme podle náročnosti terénu, zkušeností posádky, stability.

Jednotlivé druhy lodí označujeme takto:

Tabulka č.1

kanoe pro jednotlivce	C1
pro dvojici	C2
pro trojici a více	C3 a více
turistická s otevřenou palubou	T2, T3, atd.
kajak pro jednotlivce	K1
pro dvojici	K2
skládací nafukovací	
- pro jednotlivce, dvojici	F1, F2
pramice	-
nafukovací raftové čluny	R2, R4, R6, atd.

BÍLÝ,M; KRAČMAR,B; NOVOTNÝ,P. *Základy kanoistika*. Universita Karlova, Praha 1998, [online] [23.2.2011] dostupné z: < <http://www.kanoe.cz/clanky/zaklady/> >

Diferenciace a specializace závodních disciplín se projevila ve vývoji lodí. Ty členíme na rychlostní, slalomové a sjezdové.

Ve vodní turistice používáme především loď slalomového typu. Oproti závodní slalomové lodi je turistická loď poněkud vyšší, aby měla vyšší výtlač, tím i nosnost.

3.8.2 Vodácká výstroj

Výstroj je oblečení - to je velmi různé a záleží na obtížnosti vodního terénu, ročním období, teplotě, možnostech.

Důležitou součástí vodácké výstroje je vesta a helma, které jsou nedílnou součástí. Vesty jsou povinné pro děti do 12 let a to při jakémkoli pohybu na vodě. Jinak jsou doporučeny pro všechny vodáky a to hlavně od obtížnosti toku WW II, či plavbě na velkých vodních plochách, kde by mohlo být velmi obtížné dostat se ke břehu. U vesty je důležité, aby správně seděla a nevyjela po pádu do vody přes hlavu. Neměla by bránit v pohybu, musí být přizpůsobena velikosti a váze osoby, pro kterou je vesta určena. Také tvarové přizpůsobení je vhodné volit podle typu lodě.

Helma je doporučena pro vodní terény od obtížnosti WW II. Helma by měla být funkční, nesmí padat z hlavy, nesmí omezovat ve výhledu. Měla by zakrýt temeno, týl, čelo a je vhodné, aby chránila i spánky a uši.

Další výstroj, která vodákovi dodává pohodlí je neoprénový oblek. Na trhu jsou různé typy obleků, které chrání celé tělo nebo jen část, dále jsou různé tloušťky a to od 2mm až 5-6mm. To záleží, co daný vodák preferuje a co mu vyhovuje. Neoprénový oblek chrání vodáka v nepříznivém počasí. Dále je vhodné použít neoprénových botiček a rukavic, ty nám zajišťují větší tepelný komfort. Z hlediska bezpečnosti není vhodné používat volné páskové boty.

3.9 Obtížnost vodního terénu

Tabulka č.2

stupeň	název	charakteristika	znalosti jezdce	technické vybavení
ZW A	stojaté vody	neproudící nebo jen nepatrně proudící toky (jezera..)	bez nároků	otevřené lodě všech typů
ZW B	klidné vody	slabě proudící toky (2-3 km/h) přehledné	bez nároků	otevřené lodě všech typů
ZW C	mírně proudící	rychlost proudu 3-5 km/h, přehledné	znalost základního záběru	otevřené lodě všech typů
WW I	lehká	pravidelná proudnice a pravidelné vlny, malé přeje, časté meandry s rychle tekoucí vodou, zarostlé břehy	znalost základního i zpětného záběru	otevřené lodě všech typů
WW II	mírně těžká	nepravidelné vlny a proudnice, střední přeje, slabé válce a víry, nízké stupně, malé přeje v meandrujících řečištích	znalost všech základních záběrů	obratné otevřené lodě, vhodnější jsou kryté
WW III	těžká	přehledný průjezd s vysokými nepravidelnými vlnami, větší přeje, válce, víry, karfioly, střední přeje v úzkém řečišti	velmi dobré ovládní lodi, znalost všech záběrů, znalost „čtení vody“	jen kryté lodě doporučený ochranný oděv
WW IV	velmi těžká	vysoké vlny a dlouhé přeje, velké válce, víry, karfioly, málo přehledný průjezd, prohlídka úseku většinou potřebná	znalost eskymáckého obratu vhodná dobrá fyzická kondice	jen kryté lodě ochranný oděv
WW V	mimořádně těžká	extrémní přeje, válce a víry, prohlídka a znalost terénu nezbytná	znalost eskymáckého obratu, velmi dobrá kondice	speciální slalomové nebo sjezdové lodě
WW VI	hranice sjízdnosti	všeobecně nesjízdné, při optimálním vodním stavu event. sjízdné, ale s velkým rizikem	znalost eskymáckého obratu, velmi dobrá kondice	speciální slalomové nebo sjezdové lodě

BÍLÝ,M; KRAČMAR,B; NOVOTNÝ,P. *Základy kanoistika*. Universita Karlova, Praha 1998, [online][23.2.2011] dostupné z: < <http://www.kanoe.cz/clanky/zaklady/> >

4. Metodologická část

4.1 Popisná analýza

Popisná analýza je při výzkumných projektech nejčastěji používanou metodou. Představuje souhrn metod vycházejících ze sekundárních údajů a umožňuje tato data komentovat. Účelem je poskytnout přesnou informaci o zkoumaném problému.

4.1.1 Postup popisné analýzy

1. Stanovení cíle - cílem mé práce je zmapování oblasti alpských zemí, co se týká možností pro vodní turistiku. Rakousko je velmi vhodná země pro vodní turistiku. V poslední době je stále více vyhledávaná. Proto bych chtěla zpracovat ucelené informace nabídek vodáckých zájezdů cestovních kanceláří působících na území ČR do oblasti Rakouska. Cílem je zjistit, zda – li je nabídka dostatečně rozmanitá, nebo jestli zasahuje jen několik málo řek.
2. Studium odborné literatury – studium literatury k teorii cestovního ruchu, vodní turistiky a raftingu. Informace budu získávat studiem literatury cestovního ruchu, specializovaných časopisů a internetových stránek. Budu se zabývat rozdělením cestovního ruchu, jeho typy a druhy. Studium literatury bude probíhat průběžně.
3. Sběr informací – informace budou především sekundární, získané z publikací cestovního ruchu, katalogů cestovních kanceláří, vodáckých průvodců a kilometrůžích, specializovaných časopisů a vybraných internetových rubrik a článků.
 - a. Sběr informací o možnostech vodní turistiky v alpských zemích – vyhledávání informací v různých vodáckých průvodcích a v kilometrůžích. Informace budu sbírat v literatuře s vodáckou tematikou, z katalogů cestovních kanceláří, z článků vodáckých časopisů, dále z průvodců a kilometrůžích dané oblasti. Dále budu čerpat z vlastních zkušeností.
 - b. Sběr informací z cestovních kanceláří – sběr informací o zájezdech vybraných cestovních kanceláří, které pořádají vodácké zájezdy do Rakouska. Sběr informací z katalogů a internetových stránek

jednotlivých cestovních kancelářích.

4. Popis zemí Rakouska – stručný popis spolkových zemí Rakouska. Vypracování přehledu řek vhodných pro vodní turistiku a rafting a jejich stručný popis. V popisu bude uvedena délka sjízdného úseku, obtížnost vodního toku v jednotlivých úsecích, dále zde budou popsána nebezpečná místa. Bude vytvořen ucelený přehled o jednotlivých řekách.

4.2 Kvantitativní výzkum

Cílem je analyzovat současnou situaci vodáckých zájezdů v nabídkách cestovních kancelářích v České Republice. Analyzovat zda nabídka zabírá celou oblast Rakouska, nebo jen vybrané spolkové země. Zaměřit se na četnost výskytu jednotlivých řek v nabídkách CK.

1. Hypotézy:

- a. Nejvíce nabízenou řekou je Salza.

Salza je velice pěkná řeka, která je vhodná jak pro začátečníky, tak pro zkušené vodáky. Voda je průzračná a okolí řeky je velmi rozmanité. V horní části řeka protéká mezi horskými masivy, ve spodní části se zařezává do údolí, jehož břehy lemují slepence. Řeka je velmi dostupná.

- b. Nečastěji se v nabídce objevují čtyřdenní zájezdy.

Čtyři dny je vhodná délka zájezdu. Stihneme sjet dostatečné množství řek nebo alespoň úseků, a přitom nemáme pocit, že jsme půl dovolené strávili v autobuse.

- c. CK Cvlak nabízí největší počet vodáckých zájezdů do Rakouska z cestovních kancelářích na území ČR.

Cestovní kancelář Cvlak se specializuje na vodácké zájezdy jak

do Čech, tak do zahraničí.

- d. Obtížnost řek většiny (více než 55%) nabízených zájezdů se pohybuje v rozmezí WW II – III.

Obtížnost v rozmezí WW II – III vyžaduje alespoň některé zkušenosti s ovládáním lodi a předpokládám, že člověk, který vyrazí na vodu do zahraničí, nějaké zkušenosti má.

2. Testování hypotézy – zpracování získaných informací o vodáckých zájezdech do tabulky. Informace o délce zájezdu, obtížnosti zájezdu, ceně zájezdu budou zpracovány do grafů. Budu zjišťovat četnost zastoupení jednotlivých řek a jejich rozmanitost v nabídkách zájezdů. Také budu sledovat zastoupení jednotlivých částí Rakouska a četnost jednotlivých řek v nabídkách CK. Informace budou zpracovány do tabulek a grafů.
3. Hodnocení hypotézy – podle výsledků šetření budu hodnotit, zda se hypotéza potvrdila či vyvrátila.

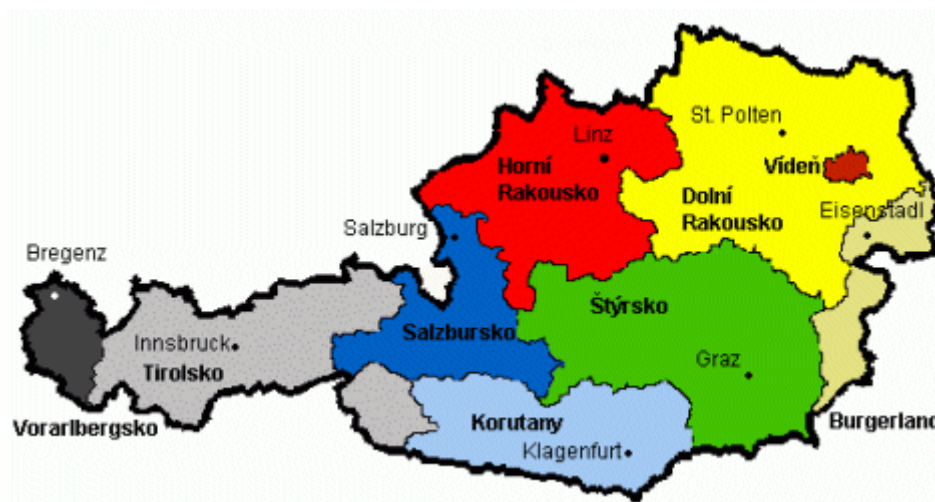
5. Analytická část

V této části práce se zaměřím na popis jednotlivých oblastí Rakouska a řek, vhodných pro vodní turistiku a rafting. Informace budu čerpat z několika zdrojů. Jedním zdrojem je tištěná publikace Rakousko a magazín Hydro, další zdroje jsou internetové stránky Raft.cz a Kajaktour.de. V další části se zaměřím na analýzu zájezdů cestovních kancelář. Informace o zájezdech budu vyhledávat v katalogích cestovních kancelář a na jejich internetových stránkách.

5.1 Rakousko

Země v srdci Evropy je rájem turistů. Najdeme zde krásnou přírodu, vysoké Alpy, ledovcové řeky, mnoho jezer, ale i spoustu kulturních památek. Rakousku je rozděleno na několik spolkových zemí. Je to Salcbursko, Tyrolsko a Vorarlbersko, Korutany a Východní Tyrolsko, Štýrsko, Horní Rakousko, Dolní Rakousko a Burgenland a samostatně hlavní město Rakouska Vídeň (Wien).

Obrázek č.1

Zdroj: Global tour,[online] [Cit. 20. 3. 2011], dostupné z < www.globaltour.cz >

Alpské řeky jsou vodnaté a pro mnohé vodáky velmi přitažlivé. Jsou to velmi atraktivní, ale často obtížné toky, jejich obtížnost kolísá podle stavu vody. Soukromé raftování v Rakousku je zakázáno, rafty musí mít speciální povolení.

5.1.1 Dolní Rakousy a Burgenland

Dolní Rakousy jsou největší spolkovou zemí Rakouska. Protéká zde řeka Dunaj, okolo které je převážně nížinatá oblast, zejména Wachau. Řeky vhodné pro vodní turistiku najdeme v severní části této oblasti kousek od hranic s Českou republikou. Kdo vyrazí navštívit Dolní Rakousy, nemůže vynechat Vídeň. Ale je zde několik dalších velkých měst a kulturních památek. Ve městečku St. Pölten můžeme navštívit Domkirche Mariä Himmelfahrt, což je barokní kostel, dále zde můžeme vidět Františkánský kostel Nejsvětější Trojice, gotickou radnici a barokní náměstí Herrenplatz. V této oblasti je několik klášterů, které můžeme vidět v Melku, v Altenburgu, v Kremsmünstru a v městečku St. Pau im Lavanttal.

Řeky jsou zde dobře sjízdné zejména v jarních měsících nebo po deštích.

Bregenzer Ache

Řeka teče na severo - západě Rakouska, její délka je 65 km. Horní úsek je velmi obtížný WW III - V+(cca od 7 po 10 km) dále je obtížnost WW II - III+. Ve středním úseku jsou neprůjezdné jezy. Řeka je sjízdná až do června.

Erlauf

Řeka Erlauf je sjízdná v délce 62 km. Protéká skrz hluboká údolí, soutěsky, skály. Horní úsek od Erlauboden až po konec divoké a romantické soutěsky přední a zadní Tormäuer, která je velmi obtížná WW III - IV a nasedací místa nejsou přístupná autem, lodě musí být poměrně daleko doneseny. Soutěžka Toreckkamm je pouze 3 - 4 metry široká. Další úsek Brücke Schluchtende až po Wehr Kienberg je dostupnější a méně obtížný WW II-III, obvykle je sjízdný v červnu. Řeka i nadále protéká krásnou nedotčenou přírodou. Řeka se dále uklidňuje a úsek od Kienbergu do Neubrucku je méně náročný WW I - II, dále je to vodácky nezajímavé. Řeka je sjízdná do června, horní úsek je možno jet pouze na kajacích, střední úsek i na nafukovacích kanoích.

Donau (Dunaj)

V horním úseku je typickou horskou řekou, protéká územím Schwarzwald, Švábskodunajskou pahorkatinou. Dolní tok Dunaje protéká Dolnodunajskou rovinou, šíře toku dosahuje až 2 km. Řeka je jednou z nejvýznamnějších vodních cest na kontinentě. Splavný je od Ulmu, pro větší lodě od Řezna. Na řece je i několik vodních

elektráren.

Leitha

Je 180 km dlouhý přítok Dunaje. Je tvořena soutokem řeky Schwarza a Pitten. Pramení ve Fischbašských Alpách, protéká přes západní část Středodunajské roviny.

Kamp

Úzkém koryto se silným proudem, které se po několika kilometrech sevřelo a bylo stále více zablokované, ale průjezd se vždy najde. Obtížnost úseku je WW I-II. Úzké koryto vhodné pro kajak.

Mürz

Řeka Mürz je ve svazích Eisenkogelu asi 1500 m.n.m., sjízdný úsek je 87 km. Obtížnost je WW I - III. Sjízdný je úsek od Digruher až po Neuberg. Nejobtížnější je úsek z Frein na konec S - kurve, což je 2 km dlouhá soutěska obtížnosti WW III. Je v ní několik stupňů, které se špatně přenáší. Pod prvním stupněm je veliký válec! Horní úsek je určen kajakářům, ale od Frein je řeka vhodná i pro rafting. V horní části řeka protéká soutěskou, v dolním úseku se soutěska otevírá a řeka protéká otevřeným širším údolím. Řeka je sjízdná do června. Při sjíždění této řeky je nutná zkušenost.

Schwarza

Řeka Schwarza vzniká soutokem několika potoků pod Oschtel, délka sjízdného toku je 60 km. Řeka je sjízdná od Gschaidler Wirt až po Hirschwang. Protéká pěkným údolím mezi vápencovými skalami. Řeka Schwarza je určená pro zkušené vodáky na kajakách, pálavách či raftech. Schwarza je sjízdná do května, obtížnost toku je WW II místy WW II+.

Thaya

Řeka Thaya se nachází v pahorkatině Waldviertel asi 690 m.n.m. Délka sjízdného toku je 108 km. Řeka je vodácky zajímavou až od města Karlstein. Na rakouské straně je sjízdná až k hranicím s Českou republikou, dále pokračuje jako řeka Dyje. Řeka se vine lužními lesy, zalesněnými pahorkatinami a nad hlubším údolím se tyčí staré hrady. Horní úsek Thaya je sjízdný koncem dubna, dolní úsek koncem května. Řeka je po celé délce jejího toku velmi klidná, obtížnost ZW, plavbu je možno uskutečnit na otevřených lodích i se začátečníky. Na řece je několik malých stupňů,

které jsou přehledné a většina se dá sjet.

Ybbs

Řeka Ybbs je přítokem Dunaje. Prvních 5 km od pramene řeka nese název Ois. Ybbs je dlouhá 130 km a teče od jihu k severu. Tok je velmi silný a meandrující.

5.1.2 Štýrsko

Štýrsko se rozkládá na jihovýchodě Rakouska a z velké části ji pokrývají lesy, louky a vinice. V této části Rakouska nalezneme Salcburské Alpy a Nízké Taury. Západní oblast je vhodná pro zimní sporty, zato v severní části je mnoho jezer a řek. Je zde také mnoho zajímavých míst, která stojí za návštěvu. V hlavním městě Štýrska Grazu (Štýrský Hradec) je historické centrum, které je zapsané mezi památky UNESCO. Městem protéká řeka Mura. Za zmínku stojí i Novoměstská radnice vybudovaná v 19. století, Landhaus s renezančními třípatrovými arkádami, Landeszeughaus největší nedotčená zbrojnice na světě, Mauzoleum, kde je hrobka císaře Ferdinanda II. Další co stojí za zmínku je rakouský skanzen Stübing, město Murau na břehu řeky Mury, ve kterém najdeme gotický kostel, zámek, který je v rukou Schwanzenberků. Najdeme zde i několik lyžařských středisek jako například Schladming, Dachstein. Ve Štýrsku se nachází hodně řek významných pro vodní turistiku a rafting.

Enns (Enže)

Enže je jednou z největších rakouských řek, odděluje od sebe Nízké Taury a Dachstein. Délka sjízdného toku je 250 km, obtížnost se v průběhu toku mění. Horní úsek od 248 km až po 237 km do Reitdorfu je obtížnosti WW II - III dále do městečka Mandlingpass se obtížnost zmírňuje a pohybuje se mezi WW I - II, ve středním úseku je zpočátku řeka celkem klidná WW I - III, ale pak se na řece vyskytuje nesjízdný (obtížný) úsek mezi 133-132 km, který je obtížnosti WW VI. Na dalších 10 km se řeka opět uklidní WW II - III, pak je další nesjízdný (obtížný) úsek z Kummerbrucku do Hieflau, kde se obtížnost pohybuje mezi WW IV - VI. Dolní úsek je mírný WW I. Řeka Enže ústí do Dunaje. Řeka je velmi pěkná s dvěma obtížnými resp. nesjízdnými úseky. V dolní části je velké množství jezů a elektráren. Horní část od Raadstatu do Mandlingpassu je

koryto uměle regulované, proto tento úsek není vodácky zajímavý, pod tímto úsekem se řeka otevírá a začínají krásné peřeje a kaskády až do Schladmingu. V horní části platí zákaz všech nafukovacích lodí (nejen raftů)! Horní úsek řeky je obvykle sjízdný do června, střední a dolní většinou celoročně. Řeka je vhodná pro zkušené vodáky.

Erzbach

Délka sjízdného úseku je 11 km a obtížnost se pohybuje mezi WW II-III. Na řece je od roku 2008 postavená nová elektrárna, čímž se sjízdný úsek ještě zkrátil. Ale hned pod elektrárnou je několik mohutných válců. Erzbach teče do řeky Radmer. Řeka je vhodná pro zkušené kajakáře.

Lassing

Divoká řeka sjízdná pouze v období jarního tání nebo po velkých deštích. Obtížnost je WW III-IV. Ve spodní části je řeka silně spleťitá a blokována, tento úsek je velice technicky náročný a je vhodný pro zkušené kajakáře.

Mur (Mura)

Mur pramení na hoře Gross Hafner, délka sjízdného toku je 429 km. Velmi pěkná řeka, která má proměnlivou obtížnost WW I-IV. Na řece je zákaz všech nafukovacích lodí nejen raftů, ale nafukovací kanoe bývají od června tolerovány, v dolní části dokonce už od května. Horní úsek od Rotgulden po Tamsweg obtížnost WW I-IV je obvykle sjízdný do června, obtížnost dolního úseku od Tamsweg po Unzmarkt je WW II-III (na 356 - tém km je krátký velmi obtížný úsek WW V). Dále je řeka nezajímavá. Řeka je vhodná pro zkušené vodáky. Mur protéká hlavním městem Štýrska - Grazem.

Radmer

Středně těžký až těžký vodácký terén, řečiště je velmi úzké, vhodné pro kajaky. Sjízdný je po jarním tání nebo po velkém dešti. V prvních 3 km je tok rychlý, obtížnost WW III, poté následuje dvou kilometrový úsek, kde je koryto více zablokováno a tím stoupá i obtížnost na WW III-IV. Nejtěžší část je kaňon, který začíná úzkým vodopádem, který je nesjízdný. Po vodopádu začíná technicky náročná divoká voda obtížnosti WW IV. Říčku je možno sjíždět pouze na kajacích.

Salza

Salza, přezdívána „řeka učitelka“, pramení pod horou Goller a je sjízdná v délce

78 km. Obtížnost se pohybuje od ZW až po WW III. Horní úsek od ústí Tarzbach až po Weicheselboden je obtížnosti WW I-II, pak se řeka uklidňuje a až do Brunntal je obtížnost ZW, v dolní úseku je obtížnost WW II-III. Salza ústí do Enže. Salza je nejoblíbenější rakouská řeka, s krásnou soutěskou ve spodní části. Nehezčí část řeky začíná ve Wildalpen, kde je postavená tréninková slalomová trať. Salza je sjízdná celoročně a je vhodná pro zkušené vodáky. Začátečníci si mohou zaplatit komerční rafting přímo v rakouských agenturách.

5.1.3 Horní Rakousy

Horní Rakousy leží na severozápadě Rakouska, území je vymezeno ze severu a západu hranicí státu, z východu pak řekou Enns. Hlavní město je Linec, které se může pochlubit nejstarším kostelem v zemi. Horní Rakousy skýtají hned několik míst, které stojí za to navštívit, jsou to kláštery v Kremsmünsteru, v Steyru a St. Florianu, dále stojí za zmínku jeskyně v pohorí Dachstein, solné komory, renesanční věž v Ennsu, Hrad Clam. Stejně jako ve Štýrsku, tak i zde protéká řeka Enns (Enže), dále je zde řeka Salzach a Steyr.

Salzach

Salzach pramení pod horou Salzachgeier, délka sjízdného toku je 217 km. Řeka Salzach pramení v Salzbursku, dále protéká Horní Rakousy a to po hranicích s Německem.

Steyr

Řeka Steyr pramení pod horou Spitzmauer v pohorí Totes Gebirge a je sjízdná v délce 67 km. Je to krásná ledovcová řeka, její horní a spodní část je oddělena vodopádem Stromboding. V horní části je řeka hodně úzká a zarostlá, od ústí Eibenbachu až k Johannishofu se projíždí nad krásným oblázkovým dnem, obtížnost WW II. V tomto úseku se nachází nesjízdný jez, který se dá snadno přenést po pravém břehu. Dále řeka přibírá na obtížnosti, zvyšuje se spád, proudnice je zablokovaná, obtížné zastavení před vodopádem, který je nesjízdný. Tento úsek je ohodnocen WWIII-IV. Pod vodopádem následuje jez a hezká divoká voda WW III za větší vody až WW IV.

Končí se těsně před vzduťm přehradu. V horní části platí zákaz raftů, ve střední části je sjezd povolen od 1. 5. do 15.9 od 10:00 do 16:30. Pod přehradou obtížnost klesá WW II, ale je zde několik nesjízdných jezů.

5.1.3 Salzbursko

V Salzbursku jsou přímo ideální podmínky k provozování sportů. Je po Vídni největším turistickým magnetem. Převážná část leží v povodí řeky Salzach, a to v značné nadmořské výšce. Skýtá výborné podmínky jak pro zimní sporty, tak i pro letní výlety. Region je plný minerálních pramenů a vodopádů. Najdeme zde lyžařská střediska jako Kaprun, Zell am See, Gasteinartal. Najdeme zde i několik kulturních památek. Za navštívení určitě stojí pevnost Hohensalzburg, město Tamsweg a další.

Lammer

Lammer pramení v pohoří Tennen Geb a je sjízdná v délce 33 km. V horním toku je řeka rychlá, kamenitá a záludná říčka v zalesněném údolí vhodná pro kajak či dvoumístnou nafukovací kanoi (orinoko, rio..). Střední část tvoří převážně soutěsky. Jsou zde vlny a válce. Obtížnost tohoto úseku je zpočátku WW IV (soutěska Voglauschlucht), díle je klidnější úsek mezi soutěskami WW II – III, následuje soutěska Lammerofen, která dosahuje obtížnosti WW IV, místy až WW V+. Střední úsek je sjízdný na raftu či kajaku. Soutěsky lze dobře prohlédnout ze břehu. Dolní úsek od soutěsky po ústí do Salzachu je řeka hladká a rychlá, protéká horskými lučinatými údolímí. Je vhodná i pro otevřené lodě, obtížnost dosahuje stupně WW I – II.

Saalach

Řeka pramení pod horou Bischof. Délka sjízdného úseku je 100 km. Saalach je dlouhá a velmi populární ledovcová řeka. Na řece platí zákaz všech nafukovacích plavidel. Horní úsek je vhodný pro kajaky, jeho obtížnost je WW III. Střední úsek je velmi obtížný, řeka zde protéká zablokovanou skalní soutěskou. Obtížnost se pohybuje mezi WW III – V+. Dolní úsek je komerčně využíván, průjezd je zpoplatněn, a to 2,1 € za kanoi nebo kajak. Dolní úsek protéká pěkným údolím do Reith, pak pokrčuje do Německa.

Salzach

viz. Horní Rakousy

5.1.4 Tyrolsko a Voralbersko

Tyto spolkové země se nacházejí v západní části Rakouska. Jejich hlavní lákadlem jsou Alpy. Největší řekou této části Rakouska je Enns. Najdeme zde hned několik rekreačních oblastí jak pro zimní, tak pro letní sporty. Za navštívení stojí lyžařské středisko Kitzbühell, několik středisek v Zillertalských Alpách, dále pak Bodamské jezero, které je vhodné pro vodní sporty. Za navštívení stojí i další přírodní oblasti jako například Tranzberg, Achensee a Bregenzský les.

Bregenzer Ache

Horní úsek, obtížnosti WW III – V, je sjízdný na kajacích většinou až do června. Tento úsek je velice obtížný. Koryto je zde velmi úzké a řeka má velký spád. Postupně se koryto začíná otevírat a řeka se trochu zklidňuje (WW II – III). Střední úsek je obtížnosti WW II – III, koryto je občas zablokované, ale řeka se relativně narovná. Dolní část v úseku od Kraftwerk Andelsbuch po stanici Langenegg je sjízdný pouze jeden den v roce a to na katolický svátek Fronleichman (neboli Corpus Christ). Tento úsek je obtížnosti WW II – III. Další úsek je sjízdný téměř po celý rok. Tento úsek je klidný, čas od času se objeví nějaký jez či zablokované koryto.

Breitach

Říčka Breitach je svým charakterem určena zdatným kajakářům. Koryto říčky je velmi úzké, zablokované a říčka má velký spád.

Inn

Horní část se nachází ve Švýcarsku, kde řeka pramení. Horní úsek je velmi rychlý a obtížný. Řeka Inn je vodáky velmi oblíbená. Ve středním a dolním toku je řeka velmi vodnatá. Řeka je vhodná jak pro zkušené vodáky, tak pro turisticky laděné vodáky. Střední úsek je vhodný pro rafty, obtížnost se z počátku pohybuje mezi WW II – I, dále se zvyšuje až na WW IV. Spodní úsek již není tak zajímavý, obtížnost se

pohybuje pouze okolo WW I – II.

Lech

Jedna z největších rakouských řek. V horním úseku je řeka zaříznutá do nepřístupných kaňonů, dosahuje obtížnosti WW V – VI. Je zde několik záludných sifonů. Od městečka Steeg je řeka pro průměrné jezdce, obtížnost WW II. V dolním úseku se řeka uklidňuje a krajina se otevírá.

Leutasch

Menší a lehčí řeka, která má po většinou regulované břehy. Říčka meandruje. Ve středním toku je koryto občas zablokované kameny. Dolní úsek je široký a klidný.

Rosanna

Délka sjízdného úseku je 23 km. Řeka je vhodná pro velmi zkušené kajakáře. Horní úsek je obtížnosti WW III – IV (IV+). Řeka je hodně poznamenána stavbou dálnice a to hlavně v dolní části, kde jsou v řece betonové bloky a trčící železa. Dolní úsek se soutěskou je zakázáno sjíždět.

Rissbach

Řeka je sjízdná v délce 23 km. Horní úsek je obtížnosti WW II, dolní pak WW II – IV. Horní část se může sjíždět pouze do 15. dubna, protože řeka protéká přírodním parkem.

Sanna

Sanna je sjízdná v délce 8 km. Obtížnost se pohybuje mezi WW III – IV. Je to krátká řeka, která vzniká soutokem řeky Trisany a Rosany. Dolní úsek těchto řek je sveden do elektrárny, takže je možné začít až pod výpustí. Řeka je vhodná pro kajakáře.

Trisanna

Úzká horská říčka vhodná pro kajakáře. Přírodní úzké koryto zařízlé v roklích je plné přírodních překážek – balvanů a kamenných schodů. Obtížnost se pohybuje okolo WW III, v dolním úseku dosahuje obtížnosti až WW V. Bohužel již je koryto hodně narovnané a téměř nesjízdné.

Vills

Klidná říčka, protékající zalesněným údolím. Okolní scénérii nabízejí překrásné

pohledy. V dolní části se říčka zařezává do užšího koryta a obtížnost stoupá (WW IV).

Ziller

Řeka je sjízdná v délce 30 km. Horní úsek je velmi obtížný WW V – VI (X), má extrémní spád s množstvím vysokých a kolmých stupňů. Střední úsek je obtížnosti WW II+. Řeka je široká a vodnatá. V některých úsecích je splutí omezeno. Dolní úsek je klidný (WW I – ZW). Sjízdnost záleží na vypouštění přehrad.

5.1.5 Korutany a Východní Tyrolsko

Nejjihnější oblasti Rakouska, sousedící se Slovinskem a Itálií. Turistickým lákadlem jsou především jezera, která lákají příznivce vodních sportů. Nad jezery se tyčí ledovce, které umožňují milovníkům lyžování, užívat si těchto sportů i v letním období. Najdeme zde i několik zajímavých míst, Klagenfurt, Villach, Mölltal, Lienz, Národní park Vysoké Taury a další.

Drau

Říčka pramení v italských Dolomitech. Ve střední části řeka protéká otevřenou krajinou, koryto je občas zablokované kameny, jinak řeka není nijak obtížná WW I – II.

Gail

Řeka Gail pramení v Tyrolsku, je sjízdná v délce 108 km. Horní úsek je obtížnosti WW III – IV a je velmi obtížně přístupný. Řeka protéká úzkými soutěskami, kde voda táhne pod skály. Je zde nutno počítat i s výskytem padlých stromů na nepřehledných místech. Dolní část je odpočinková prázdninová řeka (WW I - II)

Gurk

Sjízdný úsek je dlouhý 128 km. Horní část řeky teče mezi loukami a obtížnost není velká (WW I – II). Pak se řeka zařezává do hlubokého údolí, silnice se odděluje od řeky a nastávají těžké soutěsky (WW IV - VI), které je nutno prohlížet. Řeka má pěkný spád s vlnami a občasnými kamennými kaskádami. V dolním úseku je velké množství jezů a plavba je nezajímavá.

Isel

Sjízdný úsek řeky Isel je 50 km. Horní úsek je sjízdný do června, je vhodný pro kajak, raft i orinoko. Obtížnost je v rozmezí WW II -III. Střední a dolní úsek je sjízdný

většinou celoročně. Na začátku středního úseku je obtížný úsek (WW IV), který končí nesjízdným kataraktem. Dále je řeka široká s obtížností WW II.

Lieser

Řeka Lieser pramení na hoře Gr. Hafnen. Sjízdný úsek je 25 km. Lieser je oblíbená a atraktivní řeka s rychlým proudem a několika kamennými kaskádami. Obtížnost WW III – IV+. V dolní části je slalomová trať, která je sevřená mezi skály a silnici, ale pak se rozšiřuje.

Möll

Řeka Moll pramení na Grossglockneru. Sjízdný úsek je dlouhý 73 km. První část horního úseku je velice náročná (WW IV), dále pak obtížnost klesá. Řeka Moll je oblíbená ledovcová řeka. Střední úsek končí vzdutím přehrady. Pod přehradou je pěkný úsek obtížnosti WW II – III. Průtok v dolním úseku záleží na činnosti elektrárny, která nejvíce vypouští ve všední dny dopoledne.

5.2.6 Omezení na řekách

Rafting v Rakousku patří pod koncesovanou živnost, proto je volný pohyb raftů na řekách zakázán. Plavba je povolena pouze s průvodcem (vlastníkem koncese). Koncesi vydávají hejtmanství nebo místní organizace a to na základě složené zkoušky a dalších podmínek. V Rakousku platí pro rafting stejné předpisy jako pro hromadnou přepravu osob. Na většině řek jsou povoleny nafukovací lodě typu „kanu“, což je Pálava, Orinoko, Rio pro přepravu max. 3 osob, povoleny jsou také kajaky. Na některých řekách platí veškerý zákaz nafukovacích lodí. Na Salzbursku je veškerý zákaz nafukovacích lodí až na některé výjimky, které upravuje vyhláška (viz příloha). Kajaky zatím nejsou omezovány nikde.

Tabulka č.3 Omezení na řekách v Rakousku

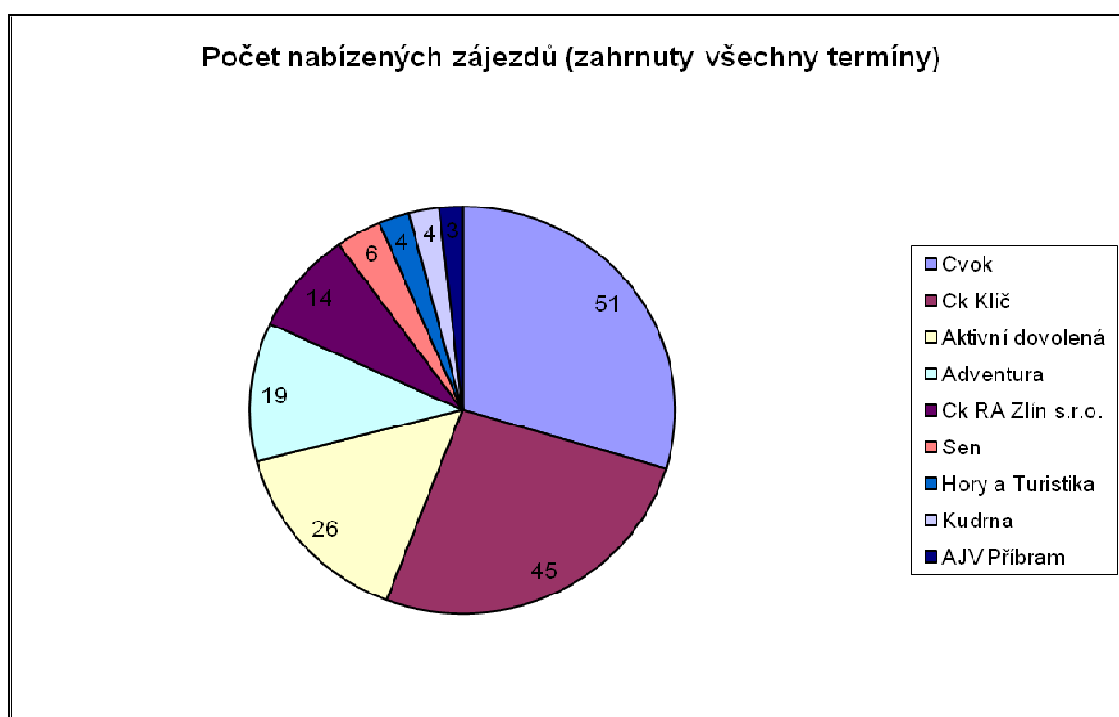
řeka	plavba	podmínky
Dyje	omezována	od Bernhardsthal je zakázána, mezi městy Vranov nad Dyjí a Znojmo je také zakázána z důvodu národního parku. Mezi městy Waidhofen - Drosendorf je povolena 1.3. - 15.6. s minimálním vodním stavem - Waidhofen 55cm, od Raabs 40cm (vodočet Schwarzenau)
Kamp	omezována	aktuální stav nesmí být pod 175 cm v úseku Roiten - Zwettl vodočet Zwettl Bahnbrücke 6.6 m ³ /s! a úsek Wegscheid - Rosenberg nesmí být pod 5 m ³ /s!
Koppentraun	omezována	pouze 1.4. - 20.5. 10.00 - 16.00, 21.5. - 20.7. 10.00 - 17.00, 20.7. - 1.9. 10.00 - 16.00, 1.9. - 31.3. 10.00 - 15.00.
Trisanna	zakázána	od vesnice See po soutok s Rosanna
Kössener Ache	omezována	Kirchdorf i.T. - hranice pouze mezi 01.06. – 14.09., od Kössen pouze mezi 15.5. - 15.10. 9.00 – 19.00.
Isel	omezována	úsek Matrei - Lienz pouze 15.05. – 30.09. 9.00 – 19.00
Lech	omezována	od 1.5.-30.9. od 9:00 do 19:00.
Rosanna	zakázána část soutěsky (Wolfsgorge)	soutěska je na 10 let (2013) uzavřena díky železům v řece. Je možné sjíždět pouze úsek od jezu Strengen (DKV km 35.5 - 40.5). Úsek 150 m západně od dálničního Arlberg mostu ve Flirsch po jez Strengen je uzavřen. Toto platí i pro místo 500m nad jezem, kde je parkoviště a přístup ze silnice.
Rosanna	zakázána část do Steegu	od vysokého silničního mostu do Steeg. Horní část k mostu pak pouze do 15.8.
Saalach	omezována	úsek od mostu na Au je zpoplatňován - kajak a kanu 1,2 Euro.
Steyr	omezována	Zákaz raftů v horní části. Ve střední části Klaus-Frauenstein je sjezd povolen od 1.5. do 15.9. od 10:00 do 16:30.
Teichl	omezována	zákaz raftů na celé řece.

Zdroj: Vodácký server Raft.cz, [online] [Cit. 12.3.2011], dostupné z < www.raft.cz >

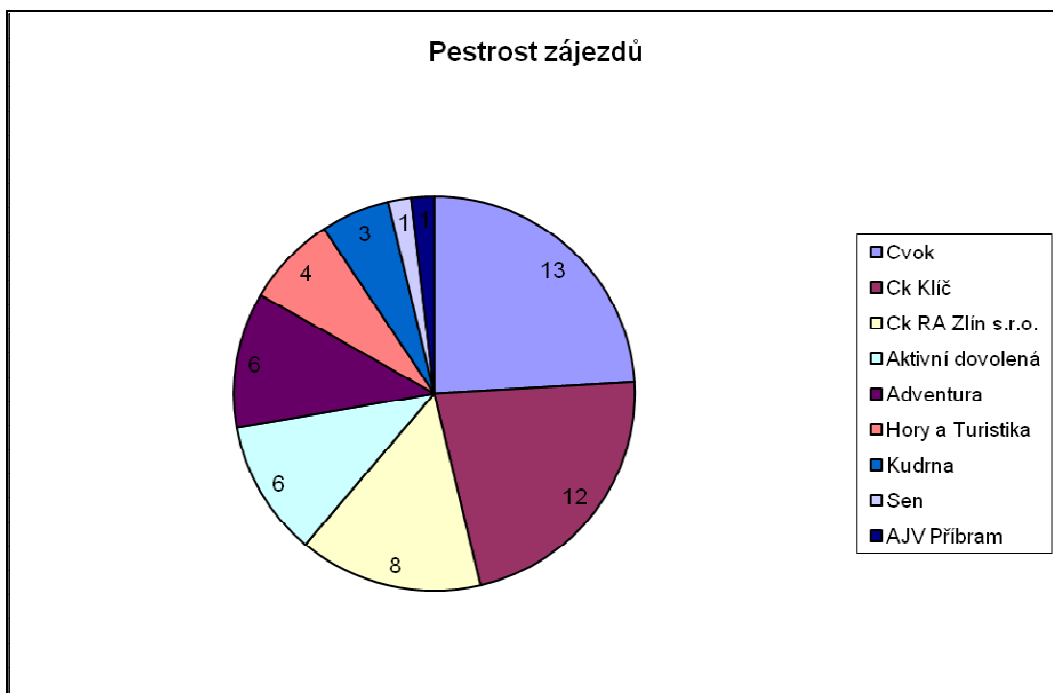
6. Zájezdy cestovních kanceláří

Analýza nabídek zájezdů českých cestovních kanceláří, které se specializují nebo nabízejí některé zájezdy zaměřené na vodní turistiku a rafting. V mé práci jsem se zaměřila na analýzu zájezdů do oblasti alpských zemí a to do Rakouska. Nabídka zájezdů do této země je široká a proto jsem se rozhodla ji zpracovat a analyzovat.

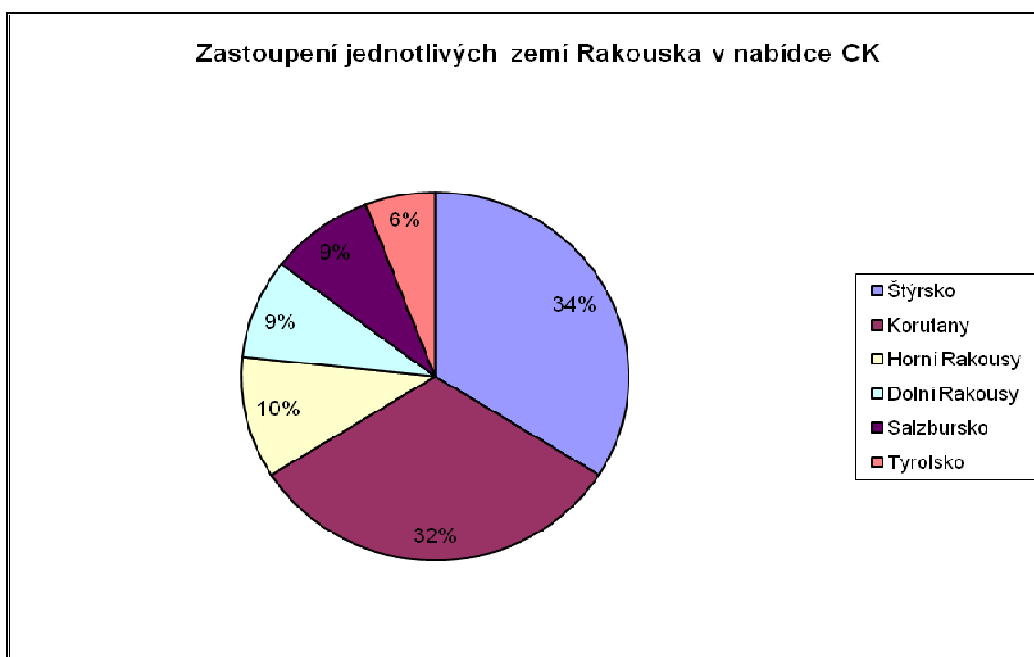
Hypotéza: CK Cvlak nabízí největší počet vodáckých zájezdů do Rakouska z cestovních kanceláří na území ČR.

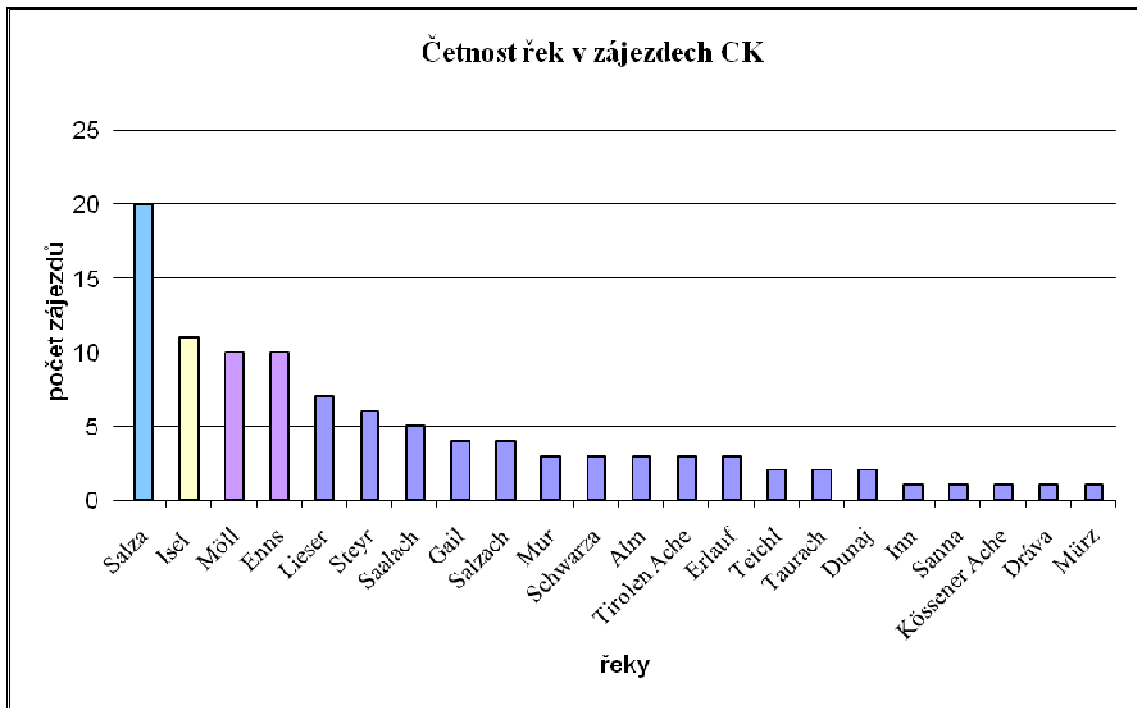
Do své práce jsem zahrнула 9 cestovních kanceláří nabízejících vodácké zájezdy do Rakouska. V nabídkách těchto cestovních kanceláří se objevilo celkem 172 termínů různých vodáckých zájezdů. Nejvíce zájezdů nabízí cestovní kancelář Cvlak, která se specializuje výhradně na vodácké zájezdy. Cestovní kancelář Klíč má ve své nabídce o několik termínů méně, což může být dané tím, že CK Klíč se nespécializuje pouze na vodácké zájezdy, ale pořádá i zájezdy turistické. V nabídce se objevuje vysokohorská turistika, ferraty a skialpinistické výpravy.

V nabídce cestovní kanceláře Cvok si můžeme vybrat s 13-ti různých zájezdů. V nabídce CK Klíč se objevilo 12 zájezdů. V nabídkách si můžeme vybrat řeku podle svých představ a volného času. Nabídka je dostatečně pestrá. Můžeme si vybrat i oblast Rakouska, kterou bychom chtěli navštívit. V nabídce je zastoupena každá oblast Rakouska. Nejvíce však Korutany a Štýrsko, kde se nachází nejvíce řek vhodných pro vodní turistiku a rafting.

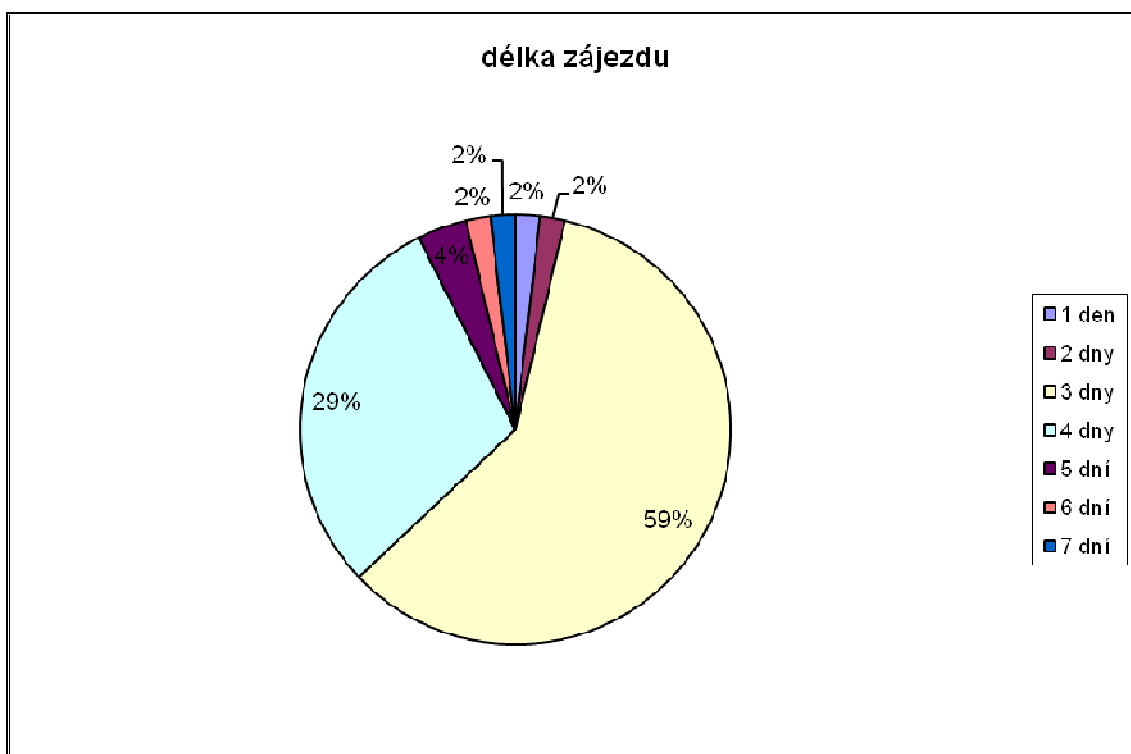
Hypotéza: Nejvíce nabízenou řekou je Salza.

V nabídkách cestovních kanceláří se objevilo 25 řek. Což předčilo moje očekávání pestrosti nabídek. Očekávala jsem, že v nabídkách nebude figurovat více než 15 řek. Nabídka je uzpůsobena jak začátečníkům, tak pokročilým vodákům. Každý si z nabídky vybere. Ať už chce sjet osvědčenou řeku Salzu, nebo se chce vydat vstříc novým zážitkům například na Innu či Erlaufu. Nabídka se má stále kam rozrůstat. V Rakousku je ještě několik krásných řek, které se v nabídce žádné cestovní kanceláře neobjevily.

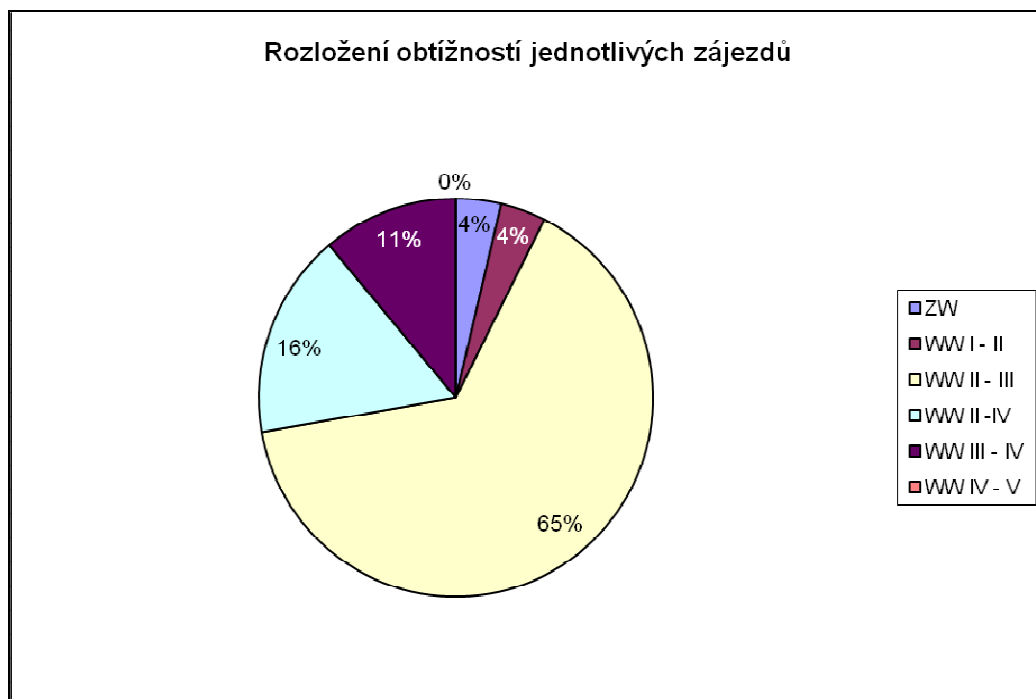
Nejvíce zájezdů je nabízeno na řeku Salzu. Dále se pak objevila často řeka Isel, Möll a Enns.

Hypotéza: Nečastěji se v nabídce objevují čtyřdenní zájezdy.

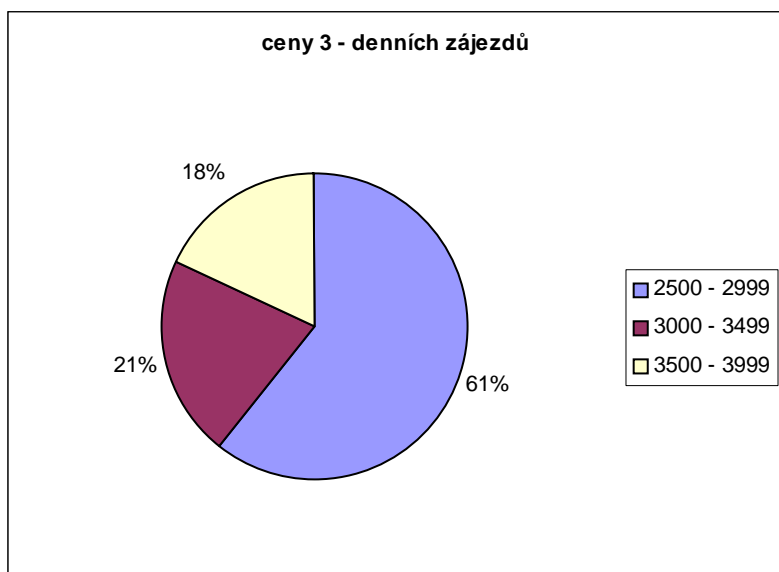

Tato hypotéza se nepotvrdila. Nejvíce se v nabídkách objevují třídní zájezdy a to z 59 %. Zájezdy čtyřdenní pouze z 29 %. V nabídce najdeme i některé zájezdy kratší než 3 dny (4%), ale i delší než čtyři dny (8%). Podle mého názoru jsou třídní zájezdy krátké. Pokud si chcete vodu pořádně užít a nemít pocit, že jste většinu dovolené strávili v autobuse, je vhodné vyrazit alespoň na čtyřdenní nebo delší zájezdy. Samozřejmě vodní turistiku nebo rafting lze zapojit i do jiných zájezdů a to hlavně pro zpestření. Pak je délka sjížděného úseku kratší a většinou jde o splutí úseku řeky s průvodcem. V Rakousku je podle řek velký počet vodáckých center, kde je možné si domluvit splutí dle potřeby. Ve vodáckých centrech vám zapůjčí veškeré vodácké vybavení a výstroj a přidělí vám zkušeného průvodce. Průvodci většinou provádí v němčině či angličtině, ale čas od času narazíte i na jiné.

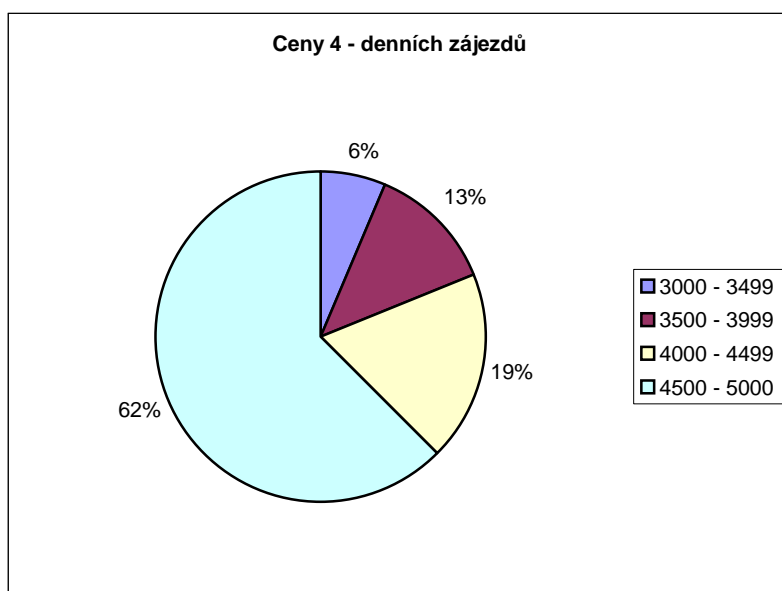
Hypotéza: Obtížnost řek většiny (více než 55%) nabízených zájezdů se pohybuje v rozmezí WW II – III.

Nejvíce se v nabídkách zájezdů objevily řeky obtížnosti v rozmezí WW II – III. Tato obtížnost je vhodná pro vodáky, kteří už mají nějaké výpravy za sebou. Znají základní záběry k řízení lodi a umí „číst“ vodu. Je potřeba poznat, kde je proudnice, kudy je nejlepší průjezd. Také by měli znát bezpečnost při pohybu na vodě a měli by vědět jak se zachovat v případě převrnutí lodi. Zároveň to ale nemusí být vodáci, kteří tráví na vodě několik týdnů v roce. Mohou to být vodáci, kteří občas někam vyrazí. Pokud účastníci pojedou na raftu se zkušeným instruktorem, mohou to být začátečníci, kteří naučili pár základních záběrů. V tomto případě řídí loď vodácký instruktor, který dává posádce přesné povely. Obtížnost ZW je opravdu vyhlídková plavba, na které nás nečekají žádné nástrahy. Obtížnost WW IV je vhodná pro zkušené vodáky, kteří dobře ovládají záběry potřebné k řízení lodi, měli by také dobře ovládat „čtení“ vody a to hlavně pokud chtějí tuto vodu sjíždět na nafukovacích kanoích typu Rio, Orinoko nebo Baraka. Pálavy na tuto obtížnost již nejsou moc vhodné. Na raftech je možné řeku sjíždět i s méně zkušenostmi, zejména pokud je na raftu zkušený instruktor.

Ceny třídních zájezdů se nejčastěji pohybují mezi 2500 – 2999 Kč. Je to dáno délkou zájezdu a vzdáleností vybrané lokality. Lokalita třídních zájezdů je většinou volena co nejbliže. U čtyřdních zájezdů máme více času na přemístování, proto jsou vybírány vzdálenější lokality a cena se nejčastěji pohybuje v rozmezí 4500 – 5000.

Cestovní kancelář CK Cvok je specializovaná cestovní kancelář na vodácké zájezdy. Cestovní kancelář má dlouholetou tradici a pracují v ní zkušení instruktoři s příslušnými kvalifikacemi. Jelikož je cestovní kancelář specializovaná pouze na vodácké zájezdy, má také největší nabídku. Šířkou nabídky se snaží získat prestiž a náskok před ostatními cestovními kancelářemi. CK Cvok má kvalitní vybavení, které zapůjčuje klientům. Má také velké množství lodí a raftových člunů, takže může probíhat i několik akcí najednou. CK Cvok provozuje i půjčovnu, takže si zde můžete lodě, pádla i další vybavení za poplatek vypůjčit. Je zde možnost se individuálně domluvit na zájezdu pro určitou skupinu. Další specializovanou cestovní kancelář je CK Klíč. Tato cestovní kancelář se nespécializuje pouze na vodácké zájezdy, ale má v nabídce i zájezdy turistické nebo kombinované, například propojení raftingu a vysokohorské turistiky nebo ferrat. Tato cestovní kancelář je zaměřena na širší klientelu, ale nenabízí takový počet zájezdů. Je zde možné využít kombinace zájezdu, což mnozí lidé upřednostňují. Adventura a aktivní dovolená jsou široce zaměřené cestovní kanceláře, které pořádají různé druhy zájezdů. Najdeme u nich i zájezdy poznávací nebo exotické. Tyto cestovní kanceláře nabízejí výhodu věrnostní slevy, což nabízejí většinou všechny, ale výhoda je v rozmanitosti. Každý rok můžete podniknout jiný typ zájezdu u stejné cestovní kanceláře a využít věrnostní slevy, nemusíte hledat jednotlivé specializované cestovní kanceláře. Cestovní kanceláře, které nabízejí například jen jeden nebo dva zájezdy, si podle mého názoru akorát chtějí rozšířit nabídku, ale není zde zajištěno, že na to mají dostatečné množství vybavení a dostatečné zkušenosti.

Nabídka zájezdů cestovních kancelář je až překvapivě pestrá. Předpokládala jsem, že se v nabídce objeví pouze 15 různých řek. Nad očekávání se jich objevilo 25. Řeku Salzu nabízí každá cestovní kancelář, dle mého názoru to má své opodstatnění. Salza je vhodná jak pro začátečníky, tak pro pokročilé vodáky. Salze se ne nadarmo říká „řeka učitelka“. Snad každý vodák, který někdy vyrazil na vodu do zahraničí, tuto řeku splul. Je to zprvu proto, že řeka je celkem blízko od hranic, má dobré vodácké zázemí, ale má také vodácký terén vhodný jak pro začátečníky, tak pro pokročilé vodáky. Ale začíná zde nastávat problém, řeka začíná být masově využívána a za pěkného počasí je zde opravdu hodně lodí, což zkušený vodák jistě neocení. Proto je dobře, že se v nabídce objevuje stále více řek, protože do zahraničí jezdí stále více lidí a vyhledávají nové zážitky. Proto je zejména nabídka specializovaných kancelář široká. Další místa

obsadily řeky Isel, Möll a Enns, které jsou vhodné pro zkušené vodáky nebo pro rafting.

Například řeka Erlauf, která není tak turisticky známá, se v nabídce objevila také. Zkušeným vodákům bych doporučila řeku Lieser. V nabídce se například vůbec neobjevila krásná říčka Kamp, která protéká překrásnou krajinou, tato řeka je vhodná v jarních obdobích nebo po deštích.

Dle mého názoru si každý vybere podle svých přání a zkušeností. V nabídkách se objevují jak jednodenní splutí řek na raftu s průvodcem, tak delší zájezdy, na které je třeba mít už nějaké zkušenosti. Co mě ale překvapilo je, že nejvíce se v nabídce objevovaly třídní zájezdy. Z vlastní zkušenosti bych třídní zájezdy do Rakouska hodnotila jako krátké a rozhodně si myslím, že zkušené vodáci, kteří si vodu chtějí užít, vyrazí minimálně na čtyři dny. Samozřejmě se najdou i lidé, kteří si chtějí vodní turistiku nebo rafting pouze vyzkoušet a proto volí jedno až dvoudenní zájezdy, nebo zájezdy kombinované s kulturním poznáním či jiným sportem.

Zájezdy je nutné volit také podle zkušeností. V tomto je nabídka plně vyhovující. Nejčastěji se v nabídce objevovali zájezdy s řekami obtížnosti WW II – III, tato obtížnost vyžaduje určité zkušenosti, nebo lze uskutečnit plavbu s průvodcem. V nabídce je i dostatečné množství lehčích zájezdů vhodných pro začátečníky, ale je zde i dostatečná nabídka pro pokročilé vodáky.

Kvalita vybavení je u všech cestovních kanceláří dobrá. Typy lodí záleží na tom, s jakými značkami mají cestovní kanceláře dohodu, či jaké značky preferují. Většina cestovních kanceláří již používá samovylévací lodě, které jsou určeny až do obtížnosti WW IV. Cestovní kancelář Cvok používá Orinoka, CK Klíč Yukony, CK RA Ria a CK Aktivní dovolená používá Baraky. Tyto lodě mají velmi podobné jízdní vlastnosti, jsou podobně konstruovány a jsou určeny na obtížnost WW III, pro zkušené vodáky až WW IV. Cestovní kanceláře, které nepořádají takové množství zájezdů, většinou používají nafukovací lodě typu Pálava, které nejsou samovylévací a jsou vhodné do obtížnosti maximálně WW III.

8. Závěr

Cestovní ruch je stále vzrůstající odvětví, stále přibývá více a více cestovních kanceláří a více lidí, které mají o zájezdy zájem. V poslední době je aktivní dovolená stále více oblíbenou formou. Lidé, kteří tráví většinu času v kancelářích, ve školách či jiných převážně sedavých zaměstnáních často vyhledávají o dovolené pohyb. Pohyb se stává hlavní složkou relaxace. Proto vzrůstá zájem klientů o aktivní dovolenou. Ať už je to zařazení sportovních aktivit v průběhu pobytu u moře nebo je to přímo náplň celého zájezdu.

V poslední době se hodně oblíbenou stává vodní turistika. Lidé často vyrážejí s rodinou, s přáteli, s partou kamarádů na vodácká putování, kde zažijí mnoho zážitků. Dříve na vodu vyrážely party vodáků na laminátových lodích, které přepravovaly vlakem. Dnes je to mnohem jednodušší. Často se vydávají i za hranice, k našim sousedům, a to hlavně do Rakouska. Kde jsou řeky vhodné jak pro začátečníky, tak pro zkušené vodáky.

Za posledních 10 let tento se tento sport dostal do obliby. Zásahu na rozvoji vodní turistiky má samozřejmě větší zájem o aktivní trávení dovolené, ale je to také dáno většími možnostmi. Před 10 lety si jen málokdo dovedl představit, že si půjčí neopren, nafukovací loď a někam vyrazí. Neopreny se teprve začali na trhu objevovat a sehnat je bylo opravdu těžké. Nebylo to jako dnes, kdy si koupíte neopren i v Lidlu. Ani lodě nebyli tak kvalitní, jako jsou dnes. První se na trh začaly dostávat Pálavy, které byly celkem kvalitní, ale nebyly samovylévací, a proto nebyly přizpůsobeny na těžkou vodu. Až v poslední době se začali vyrábět desítky modelů nafukovacích lodí a přístup k nim je mnohem snazší.

CK Cvok nabízí největší počet vodáckých zájezdů do Rakouska z cestovních kanceláří na území ČR. Tato hypotéza se potvrdila, CK Cvok nabízí celkem 13 různých zájezdů v celkovém počtu 51 termínů. Je to specializovaná vodácká cestovní kancelář, která si udržuje prestiž jak kvantitou, tak kvalitou zájezdů.

Nejvíce nabízenou řekou je Salza. Tato hypotéza se také potvrdila. Salza je řeka, která je relativně dobře dostupná, má dobré vodácké zázemí a vodácký terén je vhodný jak pro začátečníky, tak pro pokročilé vodáky. Na řece je také provozován komerční rafting.

Třetí mnou stanovená hypotéza se nepotvrdila. Nejčastěji se v nabídce objevují zájezdy třídenní. Dle mého názoru jsou třídenní zájezdy krátké a účastník stráví hodně času v autobuse. Z tohoto důvodu jsem se domnívala, že se nejvíce budou objevovat zájezdy čtyřdenní.

Obtížnost nabízených řek se z 65 % pohybovala v rozmezí WW II – III, což je terén vhodný pro znalé vodáky, ale i pro méně zkušené. Není ovšem vhodný pro úplné začátečníky, pro ně je vhodný pouze pokud pojedou na raftu se zkušeným instruktorem.

Z analýzy jsem vyhodnotila, že nabídka vodáckých zájezdů do Rakouska je dostatečně pestrá a rozmanitá, ale našli by se ještě další možnosti a řeky vhodné pro vodní turistiku a rafting. Nabídka cestovních kanceláří každým rokem vzrůstá. Pestrost nabízených zájezdů mě celkem překvapila, čekala jsem, že se v nabídce neobjeví více než 15 řek. Moje očekávání bylo překonáno, v nabídce se objevilo 22 řek.

9. Použitá literatura

Tištěné publikace:

- (1) BÍLÝ, M.; KRAČMAR, B.; NOVOTNÝ, P. *Kanoistika*. Praha: Karolinum 2000, ISBN 80-246-0071-4.

- (2) BLAINE, M., *Whitewater: The Thrill and Skill of Running the World's Great Rivers*, Black Dog & Leventhan Publisher 2006 ISBN:1579122116.

- (3) CZERNIEWICZ – UMER, T.; EGER – ROMANOVSKÁ, J.; KUMANIECKA, J.: *Eyewitness travel guides – Austria*, Dorling Kinsley limited, London 2003.
Přeložila: SVOBODOVÁ, L. *Rakousko*, Euromedia group k.s. – Ikar, Praha 2009, 3.vyd., ISBN 978-80-249-1184-7.

- (4) DROBNÁ, D., MORÁVKOVÁ, E.: *Cestovní ruch pro střední školy a veřejnost*, 1.vydání, nakladatelství Fortuna 2007, ISBN 80-7168-901-7

- (5) HENDL, J.: *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál s.r.o., 2005, 1. vydání. ISBN 80-7367-040-2.

- (6) HESKOVÁ, M. a kolektiv: *Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy*, Praha: Fortuna 2006, 1.vydání. ISBN 80-7168-948-3.

- (7) HORNER, S., SWARBROOKE, J. *Marketing Tourism, Hospitality and Leisure in Europe*, International Thomson Business Press, London, překlad :REZEK, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času* Praha: Grada Publishing 2003. ISBN 80-247-0202-9.

- (8) INDROVÁ, J., *Cestovní ruch (základy)*, Praha: VŠE nakladatelství: Oeconomica 2007. ISBN 978-80-245-1252-5.

(9) MATĚJČKOVÁ, V., Sportovní potápění v nabídce českých cestovních kanceláří, Praha: Univerzita Karlova, 2007 Diplomová práce

(10) ŠTEMPROG, K., *Vodní turistika*. Praha: Olympia 1983, 2 vyd. (221str.)

(11) ZELENKA, J.; ŠTÝRSKÝ, J.; SEMRÁDOVÁ, I.; MINÁŘ, P. *Průvodce cestovního ruchu*. Hradec Králové: Gaudeamus 2005 Hradec Králové ISBN 80-7041-582-7.

(12) *Vodácký magazín HYDRO*, 1/2011

Elektronické publikace:

(13) *Asociace českých cestovních kanceláří a agentur*. [online] [cit. 2009-06-25]

dostupné z www: <<http://www.accka.cz/>>.

(14) BÍLÝ, M; KRAČMAR, B; NOVOTNÝ, P. *Základy kanoistika*. Universita

Karlova, Praha 1998, [online][23.2.2011] dostupné z: <

<http://www.kanoe.cz/clanky/zaklady/> >

(15) *Český vodácký server Kanoe.cz*. [online][26.12.2010], dostupné z <

www.kanoe.cz >.

(16) *Česká centrála cestovního ruchu*. [online][2.3.2011], dostupné z

<<http://www.czechtourism.cz> >

(17) HENDL, J., BLAHUŠ. P. *Návrh projektu závěrečné práce*. [online]

aktualizováno dne 6.4.2010. Dostupné z WWW:

< <http://www.ftvs.cuni.cz/hendl/metodologie/index1.htm> >.

(18) *Kajak tour*. [online][2.3.2011], dostupné z < <http://www.kajaktour.de> >

(19) PTÁČEK, P., *Vodácký server Raft.cz*, [online], [2010-12-26] dostupné z < www.raft.cz >.

(20) *Vodácký magazín Hydro*. [online] [2010-12-26]. Dostupné z < [ww.hydomagazin.cz](http://www.hydomagazin.cz) >

(21) Zákon č. 159/1999 Sb. ze dne 30.6.1999 o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu, Dostupné z < www.aplikace.mver.cz/stranka-zakonu/ >

Další:

Katalogy cestovních kanceláří 2011:

(22) Adventura

(23) Aktivní dovolená

(24) CK Cvok

(25) CK Sen

Internetové stránky cestovních kanceláří

(26) AJV Příbram [online][cit. 12.3.2011], dostupné z < www.ajvpribram.cz >

(27) CK Klíč [online][cit. 12.3.2011], dostupné z < www.ckklic.cz >

(28) CK Cvok [online][cit. 12.3.2011], dostupné z < www.cvok.cz >

(29) CK Sen [online][cit. 12.3.2011], dostupné z < www.cksen.cz >